

Št. 107 (21.040) leto LXX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

SOBOTA, 10. MAJA 2014

Primorski mobile

Spletne novice
Primorskega dnevnika
vedno s seboj

Snemi aplikacijo
s spletne trgovine

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - DL 353/2003
(convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

1,20 €

Znanost je moč, ki terja odgovornost

MARTIN BRECELJ

Znanost nas znova prese- neča s svojimi dosežki. Ugledna ameriška revija Nature je ta četrtek objavila poročilo skupine raziskovalcev, ki jim je uspelo razširiti abecedo življenja. S tem je človek naredil še en pomemben korak v umetnem poustvarjanju življenja.

Genetska informacija oz. DNK je pri vseh naravno danih živih bitjih zapisana s štirimi črkami oz. nukleotidi. Skupina raziskovalcev pod vodstvom Floyd E. Romesberga iz Scripps Research Institutea v kraju La Jolla v Kaliforniji (ZDA) pa je pripravila dva nova nukleotida in ju uspešno vgradila v DNK bakterije Escherichia coli: tako zapisana genetska informacija je v eksperimentu normalno delovala in se prenašala na potomstvo.

Človek že štirideset let zna ustvarjati gensko spremenjene organizme s pomočjo genetskega inženirstva. Z nakazano razširitvijo abecede življenja se bo ta človekova zmožnost bistveno okrepila. Romesberg je prepričan, da bo v doglednem času mogoče načrtovati organizme, ki bodo proizvajali poljubne beljakovine in druge molekule, kar naj bi odpiralo doslej neslutene možnosti na najrazličnejših področjih, od proizvodnje hrane in zdravil do čiščenja onesnažene okolja.

Tako se znova izkazuje, kakšno moč nam zagotavlja znanost. Toda od nje bi zaman pričakovali, da bi nam zagotavljala tudi dobro uporabo te moči, kakor naivno menijo etični racionalisti. Z znanjem se krepi naša moč in torej svoboda, ne pa naša etičnost. Znanost nam pač pove, kaj moremo narediti, ne pa, kaj smemo ali smo celo dolžni storiti.

Uporaba gensko spremenjenih organizmov je že danes velik problem, z novimi odkritji pa postaja bistveno večji. Spričo dejstva, da je v igri skupno dobro, je k reševanju tega vprašanja poklicana politika. A kakšno bi moralo biti njeno obzorje, da bi bila nakazanemu problemu kos? V poštev bi prišla le politika, ki bi znala ukrepati ne le kratko- in srednjeročno, ampak tudi in predvsem dolgoročno, pa tudi ne le lokalno in regionalno, ampak tudi in predvsem globalno.

Kakor pri vseh temeljnih vprašanjih trajnostnega razvoja se tudi v tem primeru pojavlja potreba po dolgoročno ukrepajoči globalni oblasti, katere bi Združeni narodi lahko bili le prvi zametek.

TRST - Obisk ministra za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazda Žmavca

Slovenija močno znižala sredstva za manjšino

UKRAJINSKA KRIZA - Ruski predsednik Putin prispel na Krim in razburil Ukrajino

SEVASTOPOL/KIJEV - Ruski predsednik Vladimir Putin je včeraj prvič obiskal polotok Krim, odkar si ga je priključila Moskva. "Vrnitev Krima Rusiji" je označil za "zgodovinsko resnico". V Kijevu so njegov obisk označili za kršitev suverenosti Ukrajine. Medtem pa je prišlo do hudih spopadov v Mariupolu na jugovzhodu države. Ubitih je bilo več kot 20 ljudi.

Na 11. strani

TRST - Republika Slovenija je krepko zmanjšala finančna sredstva za slovensko narodno skupnost v Italiji. Če je Ljubljana leta 2013 namenila slovenski manjšini 6,8 milijona evrov, bodo manjšinske organizacije letos prejele 1,2 milijona evrov manj, se pravi 5,6 milijona evrov. Skratka, v Sloveniji so se odločili za 17-odstotno znižanje financiranja, medtem ko je bilo napovedano 10-12-odstotno znižanje. To je po mnenju krovnih organizacij »zelo hudo«, saj bodo zdaj mnoge organizacije v hudi stiski. Vest o 17-odstotnem znižanju je posredoval minister RS za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc (na sliki) včeraj na generalnem konzulatu RS v Trstu, kjer se je dopoldne sestel s predstavniki slovenske narodne skupnosti.

Na 2. strani

SSG - Pet Modernih nô dram

Srečanje z japonsko gledališko tradicijo

10

Istrska županija
kmalu v Evroregiji

Na 3. strani

Mediji in predsodki
o spolnih nagnjenjih

Na 5. strani

Dolina: v objemu
ljudske tradicije

Na 8. strani

V Rupi nad dirkače
z merilniki hitrosti

Na 12. strani

Nova Gorica si končno
prilašča staro postajo

Na 13. strani

SLOVENSKO
STALNO
GLEDA LIŠČE

OSNOVNI ABONMA
Nova uprizoritev!

Yukio Mishima

MODERNE
NÔ DRAME

režija: Mateja Kolečnik

Uvodna predstavitev uprizoritve

ob 20.00 v Klubskem prostoru

DANES, 10. maja ob 20.30 - red B

v četrtek, 15. maja ob 20.30 - red T

v petek, 16. maja ob 20.30 - reda A,F

v soboto, 17. maja ob 20.30 - red B

v nedeljo, 18. maja ob 16.00 - red C

v petek, 23. maja ob 20.30 - red T

v soboto, 24. maja ob 19.00 - red K

v nedeljo, 25. maja ob 16.00 - red C

na Malem odru z italijanskimi nadnapisi

rezervacija je priporočena

Blagajna SSG: pon-pet 10-15,

tel. 040 362542/ brezplačna 800214302

www.teaterssg.com

by **ROCOLNTO**
Saint Honoré Čokoladne specialitete

ZAČELI SMO TUDI S SLADOLEDOM!

Toplo vabljeni!

Odprti vsak dan od 9. do 22. ure
Ulica Cassa di Risparmio 9 - Trst
Tel. 040 638193

Rosato
DOGODEK
Praznik mater

Sobota, 10. maja

Laurenti Stigliani
DRAGULJARNA

Largo Santorio, 4 - TRIESTE

UDELEŽITE SE DOGODKA v draguljarni LAURENTI STIGLIANI ob nakupu miniaturnega medvedka prejmete zastoj veržico iz srebra 925‰

TRST - Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc obiskal slovensko narodno skupnost v Italiji

Iz Ljubljane krepko znižanje sredstev za slovensko manjšino

Minister Gorazd Žmavc se je sestel s predstavniki skupnega zastopstva (levo) in člani gospodarskega foruma

FOTODAMJ@N

TRST - Republika Slovenija je krepko zmanjšala finančna sredstva za slovensko narodno skupnost v Italiji. Če je Ljubljana leta 2013 namenila slovenski manjšini 6,8 milijona evrov, bodo manjšinske organizacije in združenja letos prejeli 1,2 milijona evrov manj, se pravi 5,6 milijona evrov oziroma dobrih 17 odstotkov manj, medtem ko je bilo napovedano 10 ali največ 12-odstotno znižanje. To je po mnenju predsednikov Slovenske kulturno-gospodarske zveze in Sveta Slovenskih organizacij Rudija Pavšiča in Draga Štoko »zelo hudo«, saj bodo zdaj mnoge organizacije imele precejšnje težave.

Vest o 17-odstotnem znižanju (v resnici gre za 17,6% op. ur.) je posredoval neposredno minister RS za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc ob prisotnosti generalne konzulke RS v Trstu Ingrid Sergaš včeraj na tiskovni konferenci na generalnem konzulatu RS v Trstu, kjer se je dopolnje sestel s predstavniki slovenske narodne skupnosti. Na prvem srečanju se je pogovarjal s predstavniki skupnega zastopstva, in sicer Pavšičem in Štoko ter zastopniki Demokratske stranke Alešem Waltritschem, stranke Slovenske skupnosti Damijanom Terpinom in Združene levice Igorjem Kocijančičem. Temu je sledil sestanek s člani gospodarskega foruma oz. predstavniki Slovenskega deželnega gospodarskega združenja Nikom Tenzejem in Andrejem Šikom, SKGZ Marinom Marsičem, SSO Ivom Corvo, Kmečke zveze Erikom Mastnom, Zadržne kraške banke Adrianom Kovačičem in Zadržne banke Doberdob in Sovodnje Robertom Frandoličem.

Kot je Žmavc povedal na krajši tiskovni konferenci, so zastopniki slovenske narodne skupnosti na srečanjih predstavili način delovanja in združevanja Slovencev v deželi FJK in poudarili, da slovenska skupnost v Italiji v celoti še ne uživa vseh pravic, določenih v mednarodnih sporazumih in državni zakonodaji, čeprav je pri njihovem uresničevanju zaznati določen napredek. Na srečanju so nakazali tudi nekaj smernic glede bodočega sodelovanja v interesu varovanja tega prostora, med pomembnimi pobudami pa je Žmavc omenil pripravo novega Tržaškega knjižnega središča v Trstu, ki bo po zaprtju Tržaške knjigarne postalo pomemben center za vse. Obeta se zelo pozitivna rešitev, ki bo nedvomno omogočila višjo raven delovanja središča. Sam projekt poteka vzporedno na treh ravneh, na finančni skozi zagotavljanje zagonskih sredstev, kjer je urad že namenil 30.000 evrov novemu poslovnemu subjektu, poleg tega pa preko financiranja krovnih organizacij še dodatnih 25.000 evrov. Na vsebinski ravni smo dogovorjeni, je dodal minister, da konec maja v sodelovanju z JAK izvedemo posvet s predstavivjo dobrih praks na po-

dročju trženja knjige in ostalih dejavnosti, na tehnični ravni pa so v teku priprava dokumentacije za registriranje novega pravnega subjekta in pogovori o najemu ustreznega prostora. Posebna skrb je namenjena delovanju Primorskega dnevnika in drugih manjšinskih medijev, ter zagotavljanje vidnosti slovenskih televizijskih programov, je še poudaril Žmavc.

Sicer je bilo osrednje vprašanje močno znižanje finančnih sredstev. Žmavc je na naše vprašanje glede možnosti znižanja financiranja za manjšino odgovoril, da to drži in da gre za okrog 15 oz. 17-odstotno znižanje (njegov svetovalec Dejan Podgoršek je nato potrdil 17-odstotno zmanjšanje). Žmavc je vsekakor dodal, da bodo skušali skupaj z intervencijskimi posegi in drugimi viri omiliti posledice in bodo delali na tem, da pride do dokončne ureditve sistemskega financiranja slovenske narodne skupnosti, ker trenutni način predstavlja tudi likvidnostne težave posameznim skupnostim.

Slovenija je posredovala manj denarja od pričakovanega, nam je povedal Rudi Pavšič, saj so v zadnjih mesecih napovedovali 10-odstotno zmanjšanje. Dejstvo je, da so se finančna sredstva iz Slovenije v zadnjih 5-6 letih zmanjšala za približno 35%, je poudaril: to pomeni, da se je krčenje začelo še pred krizo, ta trend pa je treba zdaj ustaviti. Slovenske organizacije bodo v bistvu prejele povprečno 17 do 25% manj, nekatere polovico manj, neka-

tere pa celo 80% manj (npr. taborniki RMV). Pavšič si ne razlaga, zakaj je prišlo do tega znižanja sredstev, izrazil pa je upanje, da bo Slovenija uspela omiliti posledice primanjkljaja. Drugače bo prišlo do paradoksa, da bo morala slovenska manjšina iskati pomoč v Rimu, ker jo Ljubljana zapostavlja.

Nenapovedano krčenje prispevkov, ki jih je za letošnji razpis Slovenija namenila slovenski manjšini v deželi FJK, je »zelo hudo«, je ocenil Drago Štoka in izrazil veliko zaskrbljenost glede prihodnosti. Že res, da je Žmavc obljubil, da bo pogledal tudi v rezervne sklade, toda to ne bo rešilo vprašanja. Slovenija se je odločila za napačno rešitev, nam je še povedal Štoka in vprašal, kaj bo o tem mislila italijanska vlada.

Aljoša Gašperlin

Prispevki na spletu

Na spletni strani našega dnevnika (www.primorski.eu) objavljamo seznam prispevkov ustanovam, organizacijam in društvom slovenske manjšine, ki ga je posredovalo Ministrstvo za Slovence v zamejstvu in po svetu na svoji spletni strani (http://www.uszs.gov.si/si/o_organu/javne_objave/).

FJK - Stališče poslanke Blažinove

»Ošibljenje deželnega sedeža RAI ni dopustno«

TRST - Poslanica Demokratske stranke Tamara Blažina je izrazila precejšnjo zaskrbljenost zaradi poskusov, da se omeji avtonomija Furlanije-Juljske krajine in zmanjšajo njene pristojnosti. V ta okvir sodijo tudi vesti o možnem znižanju klasifikacije deželnega šolskega urada namesto da bi, kot pravi, dobil še večjo avtonomijo zaradi prisotnosti furlanske, nemške in še posebej slovenske skupnosti, ki ima še posebej dobro razvit šolski sistem.

V tiskovnem sporočilu Blažinova obsoja poskuse nižanja ravni deželne avtonomije kot tudi namero, da bi dejansko ukiniteli deželni sedež RAI v Trstu. Program racionalizacije stroškov namreč predvideva tudi zmanjšanje števila deželnih sedežev RAI. »Seveda na splošno nihče nima nič proti varčevanju, ki je potrebno,« pravi Blažinova, ki pa ob tem poudarja, da ne sme pride do rezanja kar počez, ne da bi upoštevali specifičnost sedeža RAI v

Trstu z redakcijama v italijanskem in slovenskem jeziku. Oddaje v slovenskem in furlanskem jeziku in čezmejnna TV v sklopu dogovora med RAI in RTV Slovenija z njenim koprskim sedežem dajejo tržaškemu sedežu poseben pomen na državni ravni, še poudarja poslanka DS.

Te posebnosti javnih radiotelevizijskih storitev je treba še dodatno ovrednotiti in ne zmanjšati, je Tamara Blažina poudarila na srečanju s članoma parlamentarne komisije za nadzor nad RAI Matteom Orfinijem in Vinciom Peluffom, ki sta ji zagotovila podporo pri obrambi deželnega sedeža RAI v Trstu. Na podobno pozitiven odziv je Blažinova naletela tudi pri podtajniku na ministrstvu za gospodarski razvoj Antonellu Giacomelliju. »Vsekakor pa bo potrebna koordinirana akcija vseh deželnih parlamentarcev in deželne uprave, da bi preprečili vsak poskus ošibljenja deželnega sedeža RAI,« je še poudarila Blažinova.

ŠOLSTVO - Izbrani mali maturanti se danes zvečer vračajo domov

Letos po vzhodni Sloveniji

V treh dneh so si ogledali Celje in Maribor, številne zanimivosti Prekmurja, Ptuj in se osvežili pri slapu Rinka v Logarski dolini

TRST - Danes se bodo s tri-dnevnega »potepanja« vrnili izbrani mali maturanti iz slovenskih nižjih srednjih šol v Italiji. Na pot se jih je v četrtek podalo 45, spremljali pa so jih trije profesorji. »Središče« letošnjega izleta, ki ga je pripravilo ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije, koordinirala pa pedagoška svetovalka za slovenske šole v Italiji na Zavodu RS za šolstvo Andreja Duhovnik, je bila letos vzhodna Slovenija.

Dijaki so si najprej ogledali Celje in Maribor, včeraj pa so bili v Prekmurju. Tako v četrtek kot včeraj so prespali v Mariboru. Danes je najprej na vrsti Ptuj, kjer se bodo sprehodili po mestnem jedru in si ogledali grad, popoldne pa si bodo v Logarski dolini ogledali še slap Rinko. V Gorico oziroma Trst se bodo vrnili v večernih urah.

Na Opčinah so se mali maturanti pred odhodom v Slovenijo vsi skupaj nastavili objektivu našega fotografa

FOTODAMJ@N

SLOVENIJA - Desetletnica članstva v EU V DZ z optimističnimi pogledi v prihodnost

LJUBLJANA - V slovenskem državnem zboru so včeraj s slavnostno sejo odbora DZ za zadeve EU obeležili deseto obletnico članstva Slovenije v uniji. Govorniki so bili pogosto kritični, a z optimistično usmerjenimi pogledi v prihodnost. Tako predsednik republike Borut Pahor kot ostali so izpostavili tudi tesno povezavo med članstvom in osamosvojitvijo.

Prizadevanja, da postanemo polnopravna članica unije, so bila tako po besedah predsednika DZ Janka Vebra logično nadaljevanje naše samostojnosti in neodvisnosti. »Slovenija je bila namreč vedno del Evrope in se je tako vedno počutila, s polnopravnim članstvom pa smo dobili možnost, da pri gradnji skupnega doma tudi aktivno sodelujemo,« je dejal.

Tudi Pahor je kot slavnostni govornik spomnil, da je bila odločitev za samostojnost vedno povezana z evropsko idejo. »Nismo se osamosvojili, ker smo hoteli biti izolirani, ampak, ker smo hoteli biti povezani z Evropo,« je poudaril. Opazja sicer, da danes ni takšnega navdušenja kot pred desetimi leti, saj da visoka pričakovanja ob vstopu niso bila dosežena. Moramo pa se vprašati, koliko smo za to odgovorni sami, je dejal in dodal, da se deset let po vstopu v EU veliko bolj zavedamo svoje neposredne odgovornosti za skupno prihodnost. Evropske ideje poleg tega ne bi smeli nikoli videti kot pretirno naši nacionalni samobitnosti,

temveč kot pomembno varovalko. »Nenazadnje je v obeh zamislih, slovenski in evropski, temeljnega pomena sprava,« je še dejal Pahor, ki meni, da bi morala Slovenija ostati v krogu najbolj povezanih v okviru EU.

Po Vebrovem mnenju je Sloveniji po evforiji ob vstopu zmanjkalo ciljev in strategije, čemur gre verjetno pripisati to, da članstva ni uspela unovčiti tako, kot bi ga lahko. Kljub temu je prepričan, da lahko s pravim pristopom svoje delovanje v uniji prihodnosti oblikujemo tako, da bomo nepogrešljiva članica unije. Ideja evropskega povezovanja je sicer danes po njegovih besedah na preizkušnji, saj da je kriza zamajala unijo v njenih temeljih in pod vprašaj postavila njene skupne cilje in vrednote, najbolj solidarnost. Veber meni, da bo letošnje leto tako zelo pomembno, celo prelomno, tudi zaradi evropskih volitev. »Državlani Slovenije bomo z udeležbo ali neudeležbo na volitvah pokazali, koliko zaupamo v unijo, v kolikšni meri se z njo identificiramo in ali se resnično zavedamo, da smo ne le državljani Slovenije, ampak tudi Evropske unije,« je dejal.

Osrednja državna proslava ob obletnici vstopa v unijo, ki je bila sicer že 1. maja, pa je bila sinoči v Kulturnem središču evropskih vesoljskih tehnologij v Vitanju. Nagovor je imela predsednica vlade v odstopu Alenka Bratušek, udeležil pa se je tudi predsednik republike Borut Pahor. (STA)

POREČ - Skupščina Evroregije brez meja Istrska županija kmalu nova članica

Od leve Peter Kaiser, Valter Flego, Luca Zaia in Debora Serracchiani v Poreču

POREČ - Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje (EZTS) Evroregija brez meja se širi. Včeraj so v Poreču začeli postopek za vključitev Istrske županije, ki se bo tako že v kratkem pridružila dosedanjim trem članicam Venetu, Furlaniji-Juljski krajini in avstrijski Koroški, ki so EZTS ustanovile leta 2012. Na včerajšnji skupščini v Poreču so predsedniki teh treh dežel Luca Zaia, Debora Serracchiani in Peter Kaiser sklenili, da podprejo vstop Istrske županije, kar je v skladu s statutom EZTS pogoj za začetek pridružitvenega postopka. Sklep so sprejeli soglasno, potem ko je predsednik Istrske županije Valter Flego pojasnil razloge, da je 9. januarja letos podpisal prošnjo za pridružitvev Evroregiji brez meja.

Temelje za ustanavljanje združenj EZTS je Evropska unija postavila leta 2006, ko so bila sprejeta okvirna zakonska določila za ustanavljanje evroregij. Ta zakonodaja omogoča, da posamezni deli držav v različnih članicah EU sodelujejo na skupni pravni podlagi in tako prebrodijo težave, ki jih pri sodelovanju povzročajo različne pravne in upravne ureditve v posameznih članicah.

Včerajšnja skupščina v Poreču je bila doslej tretja po vrsti. Na prejšnji, novembra lani, so v Benetkah sprejeli smernice za prvi program skupnega delovanja in določili tudi proračun za tekoče delovanje. Prtva skupščina je bila februarja lani v Celovcu, kjer je tudi trenutni sedež Evroregije Brez meja.

Jože Ciuha in Ljubo Bavcon častna meščana Ljubljane

LJUBLJANA - Nekdanji predsednik sveta za varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin Ljubo Bavcon in slikar Jože Ciuha sta na včerajšnji slavnostni seji ljubljanskega mestnega sveta postala častna občana Ljubljane. Naziva je ljubljanska občina podelila ob včerajšnjem mestnem prazniku, nagrajenca pa sta se v govorih dotaknila svojih spominov na okupirano Ljubljano, ki je bila osvobojena 9. maja 1945.

Slovenski najstnik ropal avstrijske hotele

GRADEC - Avstrijska policija je v okviru preiskav dveh oboroženih ropov hotelov v Gradcu aretirala tri osumljence v starosti 18, 19 in 32 let. Najmlajši prihaja iz Slovenije in je krivdo za rop že priznal. Starejša osumljenca pa deloma zanikata vpletenost, je včeraj sporočila policijska uprava avstrijske Štajerske.

Ropa sta januarja in aprila izvedla neznan moška, ki sta enkrat z nožem in enkrat s plinsko pištolo oropala hotelski recepciji. Že nekaj dni po drugem ropu je policija izsledila 19-letnega Hrvat, pri katerem so našli plinsko pištolo, domnevno uporabljeno pri ropu. Čez nekaj dni so preiskovalci ujeli tudi njegovega pajdaša, 18-letnega Slovenca. Slovenec je priznal krivdo za oba ropa, Hrvat pa za zdaj priznava samo drugi rop s plinsko pištolo. Med zaslišanji je slovenski najstnik izdal še 32-letnega Rusa, ki so ga aretirali v sredo, a zanika vpletenost. Vsi trije naj bi roparski plen že zapravili v igralnicah.

POR FESR 2012 - 2013
CILJ: DEŽELNA KONKURENČNOST
IN ZAPOSILITEV
Furlanija Juljska krajina

ROAD SHOW

GARANCIJSKI SKLAD: CONFIDI IN DEŽELA NUDITA LIKVIDNOST ZA PONOVI ZAGON GOSPODARSTVA

NOVA KONVENCIJA MED ZAČASNO ZDRUŽITVIJO PODJETIJ RTI KONKURENČNOST IN RAZVOJ FJK IN ROP ESRR 2007-2013 DEŽELE FURLANIJE JULIJSKE KRAJINE

Podeljevanje plač in plačevanje pokojninskih prispevkov, materialne in nematerialne naložbe ter poravnava kratkoročnih obveznosti so novi cilji, ki jih določa konvencija med osmimi Confidi iz deželne ozemlja ter Deželo Furlanijo Juljsko krajino, in ki so zajeti v operativnost Garancijskega sklada, financiranega v okviru Sklada ROP ESRR 2007-2013. Namen ukrepa, katerega predstavitev po potekala na treh srečanjih na Trgovinskih zbornicah v pokrajinah Videm, Pordenon in Trst, je spodbujanje in podpora ponovnega gospodarskega zagona malih ter srednje velikih podjetij.

VIDEM

13. MAJA OB 17.00 URI

Dvorana Valduga
Trgovinska zbornica v Vidmu
Trg Venerio, 8

PORDENON

14. MAJA OB 17.00 URI

Kongresna dvorana
Trgovinske zbornice v Pordenonu
Korzo V. Emanuele II, 47

TRST

15. MAJA OB 17.00 URI

Velika dvorana
Trgovinske zbornice v Trstu
Borzni trg, 14

Info e accredito: segreteriaorganizzativa@blumm.pomilio.com - 377 9792264

Glavna direkcija za finance, premoženje, usklajevanje in programiranje gospodarskih politik in politik skupnosti - Služba za upravljanje skladov Skupnosti

VLAGAMO V SVOJO PRIHODNOST

www.regione.fvg.it - www.competitivitasviluppofvg.it

VOLITVE 2014 Dorfmann (SVP) v Repnu, Dolini in v Zagradcu

Slovenska skupnost bo danes na Tržaškem gostila evropskega poslanca Herberta Dorfmann, nosilca kandidatne liste Južnotirolske ljudske stranke za evropski parlament. Po sprejemu na županstvu na Colu, kjer se bo sestal z republikanskim županom Markom Pisanijem, se bo Dorfmann ob 17. uri v gostilni Križman v Repnu udeležil javnega srečanja s krajevnimi kmetovalci in javnimi upravitelji na temo nove evropske kmetijske politike. Evropski poslanec, ki ga bo spremljal podpredsednik deželnega sveta Igor Gabrovec, bo nato obiskal dolinsko občino, kjer ga bo na Majenci sprejela županja Fulvia Premolin in se bo z njo ob 18.30 zadržal na slovesnem tradicionalnem nagrajevanju vin in ekstrakta deviškega olja. Dorfmann bo sobotni večer zaključil v zgoniški občini, kjer bo častni gost zasedanja deželnega sveta SSK. Slednji se bo za to prilžnost sestal na kmečko-turistični kmetiji Milič v Zagradcu. Začetek ob 20. uri.

PREČNIK - Vrhunska vina, olja, žgane pijače, siri, med, sokovi, mesne in ribje specialitete

Gostilna Sardoč, ambasada izvrstnih okusov iz Slovenije

Gostilna Sardoč v Prečniku je bila sinoči pravcata ambasada slovenskih okusov. Izvrstnih, kot je vabil naslov, pa tudi vrhunskih, saj je bilo med številnimi ponujenimi vini, siri, salamami, ribjimi specialitetami, žganimi pijačami, medom in suhim sadjem mnogo nagrajenih na domačih in tudi na mednarodnih tekmovanjih, kot je pričalo ekstredeviško olje oljarne Jerebica iz primorske Istre (po 30 odstotkov sorte belica, leccino in leccione ter 10 odstotkov sorte pendolino), ki se je pred slabim mesecem na svetovni razstavi olja v New Yorku okinčalo z lovori svetovnega prvaka.

Gostitelj Satko Sardoč, njegov sin Andrej in nečak Kristjan Kovačič so bili lahko s predstavitvijo slovenskih pridelkov iz desetih slovenskih pokrajin zelo zadovoljni. Lani so prvič povabili goste-pridelovalce iz Slovenije v Prečnik. Obneslo se je, odziv je bil dober, zato so letos pobudo ponovili. »Polovica pridelovalcev je potrdila prisotnost v enem tednu, pomeni, da stvar funkcionira,« je pojasnil Kristjan Kovačič.

Vabilu se je odzvala velikanska večina napovedanih pridelovalcev. Vina (iz Vipavske doline, Istre, Brd, s Krasa, pa tudi iz Štajerske) so prednjačila po številu. Bela, rdeča in peneča so zalivala dobre, ponujene na drugih mizah.

Tina in Peter Žgajnar iz Postojne (s kmetijo z več kot 500 glav živine, večinoma krav in pujskov) sta namestila na pult sire vseh vrst in suhomesnatne izdelke. Na drugi strani jima je kmetija Arbajter iz štajerskih Žreč »konkurirala« z jelenovo salamo, zasko, jelenovo pašteto in klobasami. Na koncu dvorane je šef portoroške ribje restavracije Rizibizi Tomaž Bevčič polnil kupice, podobne tistim, v katerih ponujajo sladole, s kozicami (rakci), preliti s tatarcem iz nektarin (kakšna simfonija okusov!). Zraven je predstavila

podjetja Fonda rezala fileje surovega brancina in jih ponujala z namazom dimljene brancina. Na svoj račun pa so prišli tudi ljubitelji sladkovodnih rib. Jan Novak je prispel iz dolinske doline Krke pri Žužemberku: njegovi fileji prekajene postarvi so šli bogato v slast.

Svojevrstno zgodbo o uspehu sta prišla iz 200 kilometrov oddaljene Bele krajine na Kras povedat Dušan Badovinac in Emil Kotnik. Pred leti sta začela kuhati čisto naravno, surovo maslo. Vsaj 48 ur sta ga kuhala na ognju, da se je prečistilo in dozorelo. Tako je nastal zlati ghee, »najbližja maščoba človeškemu telesu,« kot sta pojasnila. Najprej sta ga pridelovala zase, za družino, potem za prijatelje, za znance. Pred tremi leti sta ga dala na trg, in uspeh ni izostal.

V gostilni v Prečniku je bilo mogoče slišati še mnogo podobnih zgodb. Mira in Vinko Maršič iz kraja Popetre pri istrskem Gračišču sta za izvedenca za fige. Enajst različnih sort sta združila v okusen figov hleček in v figovo marmelado, a v refošk sta potočila le najboljše, miljske fige (»Tiste temnomodre, ki so najbolj razširjene, a so tudi najbolj odporne in trpežne,« je svojo lekcijo o figah sklenil Vinko Maršič.

Vsak razstavljaivec ima za sabo podobno zgodbo. Franc Jelušič je na primer prinesel na pokušino rožičevo žganje, ki si ga je sam »izmislil«. Rožiče si nabavi v dalmatinski Drvenki, nihče drug ne proizvaja tovrstno žgano pijačo, ki so sedaj prodaja tudi na Dunaju.

Vina so, seveda, kraljevala v dvorani gostilne Sardoč. Bila so za vse okuse, izbrana, nekatera tudi pomensko zaznamovana. Če je bil sredi dvorane prostor odmerjen kleti s svetniškim prizvokom, Santomas, so pri vratih točili »revolucionarno« Guerilo ...

M.K.

Zgoraj (z leve) Kristjan Kovačič, Andrej in Satko Sardoč; spodaj (z leve) Emil Kotnik in Dušan Badovinac in njuno zlato maslo ghee

FOTODAMI@N

POGOVOR Z ŽUPANSKIMI KANDIDATI

Županska kandidatura Majde Canziani-Kocjančič predstavlja morda največje volilno presenečenje v dolinski občini. Kandidatka je namreč pokrajinska svetnica leve sredine, zato bi bilo pričakovati njeno podporo Sandyju Klunu. Namesto tega se je Kocjančičeva odločila za samostojni nastop na čelu liste Dolina občinski forum. Vprašali smo jo, kako se je sploh rodila ideja za takšen korak.

DOLINA - Majda Canziani-Kocjančič »Tudi leva sredina je lahko kritična do občinske uprave«

»Priznam, da je zamisel dozorela čez noč. Jaz sicer prebivam v mestu, a sem zelo vezana na rojstni Boljunec. Mislim, da dobro poznam stvarnost in probleme dolinske občine.«

Že vaša kandidatura vsekakor dokazuje, da niste ravno zadovoljni z delom občinske uprave...

»O tem ne morem govoriti in tudi nimam kaj povedati. O tem bodo na volitvah presojali občani.«

Ker kandidirate pa morate imeti neko lastno idejo vsaj o petletnem delu uprave županje Fulvie Premolin?

»Od občanov vsak dan slišim, da želijo biti bolj soudeleženi pri vodenju Občine. Vtis imam, da je naša Občina preveč oddaljena od ljudi.«

Zakaj pravzaprav ta občanska lista?

»S skupino ljudi iz Boljunca, Doline in Mačkolj ocenjujem, da je treba v naši občini nekaj konkretnega narediti. Odločitev je res padla čez noč, razlogi za listo pa se mi zdijo utemeljeni.«

In kakšni so ti razlogi?

»Predvsem si prizadevamo za boljše odnose med Občino in Občani. Občina se mora približati ljudem.«

Kaj pa vaš program?

»Jaz sem zdravstvena delavka, zato sem posebno pozorna in občutljiva do problemov zdravstva in oskrbe na sploh. Na drugo mesto postavljam skrb za okolje. Dovolj, da pogledamo, kaj se dogaja s Siotom.«

In kaj se tam dogaja?

»Nočem trditi, da tam stvari ne delujejo, kot bi morale. Vsakič ko se peljem mimo pa voham smrad. Kaj šele čutijo ljudje, ki tam prebivajo. Ponavljam. Ne vem, če je ta smrad škodljiv ali ne. Gotovo pa ni nekaj prijetelega.«

Občina sicer pravi, da se je s tem problemom veliko ukvarjala...

»Gotovo, da se je. Očitno pa je treba na tem področju še marsikaj storiti. Podobno velja tudi za tovarno Wartsila.«

Kaj imate v mislih?

»Ko govorimo o Wartsili so nam seveda najbolj pri srcu ogrožena delovna mesta. Od domačinov pa slišim

tudi pritožbe nad onesnaževanjem okolja. Tudi o tem mora Občina podrobno informirati ljudi.«

Skratka kar nekaj kritik na račun dolinske leve sredine, kateri pripadate tudi vi. Ali ni to v protislovju?

»Ne. Jaz sem politično rojena na levi sredini in tudi naša lista se jasno uvršča v levosredinsko politično polje. O tem ni dvomov.«

Stvari pa niso tako jasne...

»Vsi, ki smo v levi sredini, imamo pravico in dolžnost, da prosto in svobodno izrazimo svoje mnenje. Jaz pripadam stranki Italija vrednot-IDV, ki se je odločno zavzela za ukinitvev pokrajin. Jaz se s tem strankinim stališčem ne strinjam in to sem jim jasno povedala. Ukinitvev pokrajin je velika napaka.«

In kaj bi na koncu rekla volivkam in volivcem?

»Nikomur ne obljubljam čudežev. Prepričana sem, da bodo razumeli mojo željo do sprememb, ki izvirajo iz moje navezanosti na domače kraje,« S.T.

Liberalna stranka (PLI) predstavila kandidata

Italijanska liberalna stranka-PLI na vsedravnih ravni dejansko obstaja le na papirju, vseeno pa se predstavlja na volitvah v dolinski in zgoniški občini. Njen deželni tajnik Maurizio Faacchettin je javnosti predstavil županska kandidata v Dolini in v Zgoniku. V dolinski občini je to 42-letni Daniele Stolli, podjetnik in športnik (ukvarja se z motociklizmom). V zgoniški občini PLI za županske stolček kandidira 44-letnega Manlia Saia, frizerja, ki se tudi ukvarja s športom. Liberalci se v obeh občinah zavzemajo za poenostavitev birokracije ter za tesnejše odnose med občino in občani.

Tržaško pristanišče med zaprtostjo in Evropo

Demokratska stranka prireja v ponedeljek, 12.5. ob 18.30 srečanje o tržaškem pristanišču, ki je razpeto med zaprtostjo in odprtostjo do Evrope. Sodelujejo Štefan Čok, Igor Dolenc, Francesco Russo in Roberto Cosolini. Srečanje bo v hotelu Savoia.

POSVET - Mediji in poročanje o gibanju GLBT

Priznati istospolno nagnjenje ni isto kot ga izpovedati ...

Besede so včasih težje od kamnov, o tem smo se vsi že prepričali na lastni koži. Vsakdo se svobodno odloča, kakšne in katere besede uporablja, novinarji pa imamo dodatno odgovornost, saj so naše besede namenjene javnosti. Od nas je odvisno, kako bo vsaka informacija prišla do bralcev, gledalcev, poslušalcev. Od nas je odvisno, ali bodo uporabljeni izrazi imeli neprijeten prizvok, ali se bo v njih skrival (morda prikriti) sovražni govor in torej vir diskriminacije.

Tem temam je bil posvečen seminar Za spoštljivo informiranje, ki je včeraj potekal na tržaški univerzi v sodelovanju z novinarsko zbornico in enotnim novinarskim sindikatom Assostampa, spadal pa v sklop obveznega izobraževanja za novinarje in publiciste. V središču posegov novinarke in podžupanje Fabiane Martini ter sociologinje Giorgie Serughetti je bilo tako imenovano gibanje LGBT, to so lezbijke, geji, biseksualci in transseksual-

V središču Fabiana Martini (levo) in Giorgia Serughetti

FOTODAMI@N

ci ali transgenderji - naši sovaščani ali so-meščani z istospolnimi nagnjenji, tisti, ki se ne prepoznajo v enem samem spolu, ki nimajo povsem definirane seksualne identitete. Mediji jih najraje definirajo kot

geje in jim s tem delajo krivico, saj gre za zelo raznoliko skupnost, je opozorila Serughetti: novinarji imajo dolžnost spoštovati posameznika in ga ne diskriminirati, zato bi se morali bolj poglobiti v po-

znavanje manjšin in v izrazoslovje, ki je tem manjšinam blizu. In biti pri tem bolj natančen: tako se na primer izraz »coming out« nanaša na dejanje posameznika, ki je javno izpovedal svoje spolno nagnjenje, »outing« pa označuje dejanje tistih, ki javnosti razkrijejo spolno nagnjenje nekoga drugega. Tudi uporaba ustreznih in politično korektnih glagolov je še kako pomembna: če človek izpove ali razkrije svojo naravo, ima to drugačen prizvok kot če svojo homoseksualnost prizna ...

Sociologinja je tudi opozorila, da je politična debata na področju pravic istospolnih zelo počasna, medtem ko je na primer sodna oblast homoseksualnim parom že večkrat priznala pravico, da uživajo iste pravice kot heteroseksualni pari. Vsaj korak bližji ne diskriminiranju GLBT so nekatere javne uprave, ki so se s tem namenom vključile v mrežo RE.A.D.Y. Med njimi je tudi Občina Trst. (pd)

Po Tomizzevih poteh

Pisatelj Fulvio Tomizza se je poslovil meseca maja pred 15. leti. Skupina 85 se ga bo tudi letos spomnila s Forumom Tomizza, ki bo ob koncu meseca, in drugimi prireditvami. Prva od teh bo že danes, ko prirejajo sprehod po Tomizzevem Trstu. Zbrali se bodo ob 17. uri pri Rossettijevega spomeniku v Ljudskem vrtu in se podali na sprehod, ki se bo navdihal po romanu La città di Miriam. Vodi Patrizia Vascotto (info: 338-7417105).

Kdo se boji rdeče kapice?

Združenje Stella alpina onlus, v sodelovanju s kulturnim društvom Ivan Grbec ter krožkoma Lumiere in Falisca vabi danes ob 18. uri v Ljudski dom Zora Perello v Ulici Soncini 191 v Škednju, na spoznavanje Romov in Sintov na Kosovu skozi pobudo »Kdo se boji rdeče kapice«; prisotna bo avtorica publikacije in dvd-ja časnikarica Eva Ciuk.

Spi in kampanja za davčne odtegljaje za upokojenece

Enotni sindikat upokojenecv Italije SPI-FNP-UILP je v teh dneh zagnal kampanjo za davčne odtegljaje v korist upokojenecv, ki jih vlada ni vključila med prejemnike povška 80 evrov mesečno. Sindikati upokojenecv si prizadevajo, da bi upokojenecv koristili tudi več davčnih odtegljajev. Podporne podpise bodo zbirali po vsem mestu.

Odprta vrata vabijo

Na območju Znanstvenega parka na Padričah in v Bazovici, na Inštitutu za oceanografijo in eksperimentalno geofiziko OGS pri Briščkih ter na državnem inštitutu za astrofiziko (INAF) bo danes od 10. do 18. ure potekal dan odprtih vrat - Open Day - z možnostjo ogleda laboratorijev in struktur. Mogoče si bo ogledati tudi Naravoslovni didaktični center v Bazovici in jamo 12 pri Padričah (ob 10., 11. in 12. uri). Kdor se še ni prijavil (doslej je prejeli 2000 prijav), bo lahko storil v številnih šotorih, ki bodo posejani po znanstvenih območjih, po katerih so pobudniki organizirali 14 itinerarijev.

Andolina v Podlonjerju

Krožek Arci Stella vabi drevi ob 18.30 v Ljudski doma v Podlonjerju (Ul. Masaccio 24) na srečanje s tržaškim pediatrom Marinom Andolino. Pediatr, ki je večji del življenja posvetil prostovoljnemu delu v pomoč manj srečnim otrokom, je bil zadnje čase pod medijskim pritiskom zaradi metode Stamina za zdravljenje nevrodegenerativnih bolezni. Drevi bo predstavil svojo knjigo Un pediatrica in guerra.

Aspi in mini Aspi

Na Trgu sv. Roka v Nabrežini bo danes stal šotor, v katerem bodo člani patronata Inac delili informacije o vodniku novih oblik socialnih blažilcev (Aspi in mini Aspi), ki jih lahko koristi milijon brezposelnih.

Plankton v Miramaru

V miramarskem sprejemnem centru v Grljanu bo danes ob 11. uri voden ogled po nevidnem podmorskem svetu v odkrivanju planktona. Za enourni ogled bo treba odšteti 5 evrov (info 040/224147).

Vikend v konjušnici

V miramarskih konjušnicah bo danes ob 16.30 srečanje z umetnikom Paolom Cervi Fervischerjem. Ob tem si bo mogoče ogledati fotografsko razstavo Messico circa 2000 iz zbirke Joseja Pinta Mazala.

POLICIJA

Apel neznanu žrtvi nasilja

Žensko so napadli 6. januarja

Policija z okrožja Sv. Sobotne je zbrala več podatkov glede nekega nasilnega dejanja, ki se je pripetilo preteklega 6. januarja. Okrog 20.30 je namreč neznanec napadel neko žensko med ulicama D'Isella in Orlandini. Ženski - baje 50-letnici s temnimi lasmi - je k sreči uspelo zbežati, vendar dogodka ni prijavila policiji. Ker razpolaga policija sedaj s številnimi elementi, vabi gospo-žrtev nasilja, naj se javi na postaji v Ul. Mascagni 9 (040/8322100).

Praznik policije

V Trstu bodo danes proslavili 162. obletnico nastanka policije; »Esserci sempre« se glasi naslov letošnje pobude. Slovesnost se bo začela ob 10. uri v veži tržaške kvesture, še pred tem pa bodo policijski poveljniki položili venec k plošči v spomin na padle kolege. Na svečanosti bodo podelili tudi priznanja policistom, ki so se posebno izkazali med opravljanjem svojega dela.

Beg s hišnega pripora

Nabrežinski karabinjerji so pri nekdanjem mejnem prehodu pri Fernetičih pred dnevi na mednarodnem linijskem avtobusu, ki je peljal v Romunijo, zasacili 26-letnega moldavskega državljana B.M. Mladenica so aretirali in odvedli v koronejski zapor, saj je zbežal s hišnega pripora v Milanu.

Kazen za vinjenost

Šentjakovski karabinjerji so s kolegi iz Milj v preteklih dneh opravili več kontrol na cesti. Samo med 5. in 7. majem so zaradi vožnje pod vplivom alkohola zasegli vozniško dovoljenje in zasolili globo šestim voznikom: 40-letnemu G.M., 48-letnemu Z.F., 36-letnemu C.C. in J.M. ter 58-letnemu P.A.

MARE NORDEST - Podmornica v Kanalu pred Ponterošom

Le zaplula je ...

Pričakovanje je bilo veliko, izpolnjeno pa je bilo le na pol.

Včeraj dopoldne je prireditev Mare Nordest, ki se bo še danes in jutri odvijala na Ponterošu, doživela enega od svojih viškov. Ob pomol Kanala so s tovornjakom pripeljali dvosedežno podmornico tržaškega porekla aHqua20, sad zamisli inž. Andrea Agrusta in dela podjetja Politec. Z avtomobilskim žerjavom so jo spustili v vodo pred Ponterošom, oranžno plovilo je nato počasi zaplulo po Kanalu, a ni pokazalo svojih potapljaških sposobnosti. Kajti: organizatorji niso dobili dovoljenja za podvodno plovo, zato se električnemu skatu podobna mini podmornica ni smela potopiti. Kljub temu je njena plova gor in dol po Kanalu do mosta, s katerega bronasti Joyce zre proti Ponterošu, privabila na rob Kanala celo vrsto radovednežev.

Prvi dan prireditve so prišli na svoj račun otroci. Številne šole so se udeležile vodenih obiskov v akvariju na nabrežju. Osnovnošolci in dijaki nižjih srednjih šol so sodelovali na likovnem natečaju na temo Očistiti morje z odtenkom barve. Odzvalo se jih je kar 160, najlepše risbe bo jutri nagradila »botra« letošnje prireditve Patrizia Maiorca, hči najbolj znanega italijanskega potapljača Enza in tudi sama potapljačica. »Botra« Patrizia bo jutri ob 16. uri tudi predstavila svoj kratkometražnik Metamorfozi.

Včeraj je bilo v šotoru na Ponterošu tudi srečanje z invalidnim potapljačem Sergiom Cechetom, na podvečer pa so se ljubitelji »vodnega nogomet« srečali na tekmi s plavutmi.

Danes bo na sporedu tekmovanje v podvodnem ribolovu, in sicer na območju valobrana pred Starim pristaniščem. Veljalo bo za kvalifikacije za italijansko prvenstvo.

Ob 16. uri bo v Palači Gopčević znani italijanski ljubitelj morja Folco Quilici predstavil restavrirano verzijo svojega dolgometražnega filma Ocean, sledilo pa bo srečanje z Michaelom Rutzom, enim redkih plavalcev na sveti, ki si je upal zaplavati (brez kletke) v družbi morskih psov, in morskobiolginoj Saro Andreotti, ki pet let sodeluje z njim.

Podmornica je zaplaval po Kanalu

FOTODAMI@N

TRG FORAGGI - Zaprt predor

Padal je omet

Težave in prometni zastoji - Luknje na stropu začasno zakrpal

V noči na petek je s stropa predora pri Trgu Foraggi na cestišče odpadlo več kosov ometa. Vozniki, ki so se peljali mimo, so nemudoma obvestili gasilce, ki so se tja pripeljali z mestnimi redarji. Iz varnostnih razlogov so odredili zaprtje predora in promet preusmerili po sosednjih ulicah. Kakor je bilo pričakovati, so se včeraj zjutraj tako po Drevoredu D'Annunzio kot pri Svetem Jakobu ustvarile prave prometne zagate, saj je predor pomembna prometna arterija.

Občinski tehniki so dopoldne preverili situacijo in poskrbeli za začasne ukrepe za prometno varnost v predoru. Po neuradnih podatkih naj bi konkretna vzdrževalna dela zahtevala kakih 9 milijonov evrov, ki pa so zaradi pakta stabilnosti zaenkrat blokirani.

Kljub temu, da že nekaj dni ne dežuje, je s stropa curjala voda. Predor bi vsekakor potreboval temeljito obnovo in ne običajno krpanje, ki se po dolo-

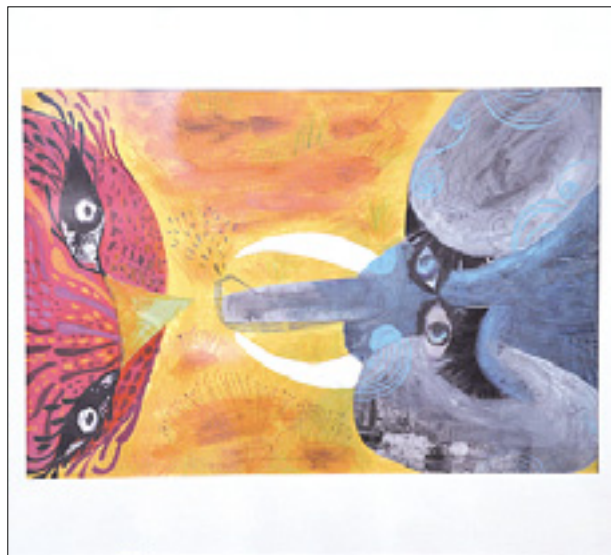
čenem času izkaže kot neuporabno, saj se omet stalno kruši.

Okrog 16. ure so predor včeraj spet odprli za promet.

DOLINA - Na Majenci si obiskovalci lahko ogledajo tudi več razstav

V objemu ljudske tradicije in pravljic

Z leve proti desni razstavljena dela Dunje Jogan, Matjaža Hmeljaka in Danile Tuljak

FOTODAMI@N

Med mrzličnimi pripravami in radoživim vrvežem je v četrtek zaživel tudi vsakoletni pester kulturni program dolinske Majence. Najprej so na domačiji Bandi odprli razstavo miniaturnih skulptur Danile Tuljak. Rodila in odrasčala je v Koštaboni, že dolgo let pa živi v Dolini, kjer si je ustvarila dom in družino. Po pozdravu podpredsednice društva Valentin Vodnik Jasmin Pečar, je umetnico predstavila kulturna delavka Nerina Švab, ki je prisotnim dejala, kako že sam naslov razstave *Zvestoba koreninam* opozarja na glavne motive njenega ustvarjalnega opusa: korenine, preteklost, kmečko življenje, navade slovenske Istre in spomini iz otroštva. Dejala je, da »ustvarja zato, da ne bi pozabili, da ostanejo pričevanja naše preteklosti v besedi in podobi.« Pri izdelavi skulptur umetnica uporablja veliko mero iznajdljivosti. Žično strukturo telesa polni z vato in lepilom, obraz, roke in noge oblikuje s hladno keramiko, obleke pa po meri izdelava iz blaga. Na ogled so predvsem ženske figure. »To so istrske šavrinke, jajčarice, mlekarice, krušarice, perice, ki so bile s svojim delom izven doma vir zaslužka

za preživetje številnih družin,« je izpostavila Švabova.

Upodobljeni prizor starega nočnega in none, ki sedita pred ognjiščem, je dobil še dodatno, konkretno prispodobno, ko je Danila Tuljak prebrala poezijo *Naša nuona* iz svoje zadnje zbirke poezij *Dva grma ruja*. Že vrsto let namreč piše pesmi in prozo tako v knjižni slovenščini kot v koštabonskem narečju. Stara ženica, ki se pritožuje nad vlogo in vremenom, češ da ni več ta prava, vzpostavlja direktno vez med različnimi časovnimi dobami. Prijetnost trenutka je uokviril nastop mladega harmonikarja Glasbene matice Andreja iz razreda prof. Claudia Furlana.

Glasba je imela pomembno vlogo tudi v cerkvi sv. Martina, kjer je nastop flautistke Metke Žerjal (prof. Erika Slama) prisotne uvedel v umetniško sporočilnost razstave Matjaža Hmeljaka in Dunje Jogan z naslovom *Zimske pravljice*, ki je nastala v sodelovanju z društvom za umetnost Kons. Umetnika sta sama spregovorila o sebi in podala glavne obrise svojega ustvarjanja. Matjaž Hmeljak je širšemu občinstvu poznan zaradi svojega karakteristične-

ga sloga. Elementi računalniške tehnike imajo markantno vlogo, saj je po izobrazbi in poklicu elektronik. V razstavljenih slikah zadobiva eksperimentiranje podobo geografskih pokrajin, na katerih se zrcalijo tudi sanjske človekove sence.

Ilustratorica in grafična oblikovalka Dunja Jogan nagovarja čustva in občutke otroških prvin, ki jih vsak izmed nas ohranja v sebi tudi v odraslih letih. Ilustracije pravljic Maše Ogrizek *Slon na drevesu* in *Sinjerdčča/Rossoazzurra* (Založništvo Tržaškega Tiska) nas popeljejo v magično skrivnosten svet. Mali, nekoliko zbegani slonček, ki v dežju in mrazu čaka svojo ljubljeno »slonico«, nas nežno in hkrati ironično opozarja, kako ljubezen v nas velikokrat ustvarja žalost in jezo, kljub temu pa vsi še naprej vztrajno hrepenimo po njej.

Majenca, kot sta poudarila letošnja župana in županja Matevž Čuk oz. Katia Delpiano, obiskovalcem nudi mešanico veselja, zabave, kulture in raznovrstnih izzivov. Domov se zaradi tega vrtno obogateni z lepimi spomini.

Vesna Pahor

MAJENCA - Danes Nagrajevanje razstave vin in oljčnega olja

Na Majenci se bo praznovanje nadaljevalo danes, ko bodo kioske odprli ob 17. uri; ob 17.30 bo parada starodobnih vozil društva Adria Classic Koper; ob 18.30 bo nagrajevanje 58. občinske razstave vin in 17. razstave ekstra deviškega oljčnega olja z nastopom Pihalnega orkestra Breg. Noč pa bo pripadala vaščanom, ki bodo slovesno postavljali maj.

Višek praznika bo jutri. Kulturni spored se bo pričel ob 17.30 z nastopom Pihalnega orkestra Kmečka godba iz Pernic in nadaljeval z nastopom folklorne skupine SKUD Pontes - Mostovi. Ansambel Primorski fantje pa bo pospremil prihod parterjev in parterc na Gorico, z županjo Katijo in županom Matevžem na čelu.

KONCERT - 6. sept. Ligabue na Roccu

Vstopnice od jutri na spletu

Tržaški stadion Rocco postaja eden izmed objektov, ki v poletnih mesecih privabi najpomembnejše glasbenike v Italiji ali na svetu. Če je bil leta 2012 na vrsti mednarodni zvezdnik Bruce Springsteen, bo letos na Nereu Roccu v soboto, 6. septembra (s pričetkom ob 21.30) nastopil eden izmed najbolj popularnih italijanskih pevcev. V sklopu drugega dela turnee po stadionih se bo namreč dotaknil Furlanije Julijske krajine emilijanski rocker Luciano Ligabue. Prvim desetim koncertom, ki bodo od maja do julija (po dvakrat bo nastopil v Rimu in Milanu), je namreč Ligabue dodal naknadne štiri nastope v živo. Začel bo ravno s Trstom 6. septembra, nato bo koncertiral še v Turinu, Bologni in Bariju. Očitno se je odločil za Trst, ker ga je v to prepričal enkratni odziv na njegov začetni koncert v Latisani, ko so vstopnice razprodali v enem samem dnevu.

Njegov Mondovisione tour bo gotovo ponovil uspeh zadnjih let, ko je rockerju iz Correggia uspelo napolniti tudi simbole italijanskih poletnih koncertov, kot sta stadiona San Siro in Olimpico. Koncerta v Milanu sta na primer že razprodana. Turneja dobiva ime po desetem albumu pevcu, ki je zaslovel leta 1990 s pesmijo Balliamo sul Mondo. Album Mondovisione je bil najbolj prodan album v Italiji v letu 2013, še sedaj pa je med najbolj prodanimi na apeninskem polotoku. Luciano Ligabue je v Trstu nastopil leta 2010, vendar v športni palači PalaTrieste.

Vstopnice bodo v prodaji od jutri (ob 11. uri) zgolj po internetu na spletni strani www.ticketone.it, medtem ko bo mogoče vstopnice kupiti tudi v prodajalnah ticketone od torka, 13. maja dalje. Cene vstopnic za tržaški koncert so sledeče (v ceno so vključene predprodajne pravice): stojišče 46,00 €, tribuna Colaussi srednji del in tribuna Pasinati srednji del 75,00 €, tribuna Colaussi stranski del in tribuna Pasinati stranski del 60,00 €, stranska tribuna Furlan 34,50 €. (I.E.)

V zgoniški občini se danes spominjajo 70-letnice požiga vasi Zagradec

Danes bodo v zgoniški občini obeležili 69. obletnico osvoboditve. Občina Zgonik v sodelovanju s krajevno sekcijo Vsedržavnega združenja partizanov Italije (VZPI-ANPI) in domačimi društvi se bo letos ob tej priložnosti spomnila tudi 70-letnice požiga vasi Zagradec, kjer bodo tudi odkrili spominsko obeležje.

Ob 17. uri bo uvod s polaganjem vencev pred občinskim spomenikom padlim v Zgoniku, ob katerem bo zapel MePZ Rdeča zvezda, nakar se bodo udeleženci ob 17.15 podali peš iz Zgonika v Zagradec, kjer bo ob 18.30 proslava z odkritjem spominskega obeležja.

Program bodo uvedli pevci in pevke zbora Rdeča zvezda, nakar bodo učenci krajevne osnovne šole podali nekaj spominov takratnih otrok na tragični 2. marec 1944, ko so nacifašisti požgali Zagradec. Slavnostni govor so prireditelji poverili zgodovinarju Pieru Puriniju. V spomin na tragične dogodke iz polpretekle zgodovine bodo nato na pročelju tamkajšnje domačije odkrili kamnito obeležje, ki bo spominjalo na požig edine vasi v občini Zgonik. Spominska svečanost se bo zaključila s pesmijo osnovnošolskih otrok.

V Barkovljah večer s priljubljenim čarodejem Vikjem

V prostore SKD Barkovlje se nocoj ponovno vrača čarodej Vikj, ki je v preteklosti že dodobra nasmejal barkovljsko občinstvo. Večer iluzije bosta popestrili Eva in Tanja, sodelavki priljubljenega čarodeja Vikja, ki ga je čarodejski poklic pritegnil že v otroških letih in ga tako prevzel, da se je popolnoma posvetil čarovniškemu trikumu. Predanost delu pa ga je tudi nagradila, saj je v svoji dolgi karieri prejel veliko uglednih nagrad, prepotoval pa je tudi dobršen del sveta.

Triki bodo poskrbeli za zabaven večer tudi v barkovljskem društvu, kjer bo po vsej verjetnosti najpogosteje slišati vprašanje: Kako pa je to naredil? Bržkone bomo videli veliko kovancev, igralnih kart in drugih predmetov, s katerimi si čarodeji pomagajo. Magični kabaret se bo začel ob 20. uri, v družstvene prostore pa so vabljeni vsi, ki bi radi spoznali našega velikega in fascinantnega iluzionista. (sč)

SSG - V ponedeljek koncert skupine Bossa de Novo

Večer brazilskih ritmov

Med nastopajočimi režiserka Modernih Nô Dram Mateja Koležnik in avtor glasbe Mitja Vrhovnik Smrekar

V dne, ko bodo na Malem odru na sporedu ponovitve uprizoritve Modernih nô dram Yukia Mishime, bo Slovensko stalno gledališče predstavilo tudi »iz drugačnih zornih kotov« večstransko ustvarjalnost nekaterih protagonistov nove predstave. Režiserka Mateja Koležnik in avtor glasbe Mitja Vrhovnik Smrekar sta namreč člana jazzovske skupine Bossa de Novo, v kateri postvarjata v latino stilu. Zato bosta iz zakulisja stopila na oder za enkratni glasbeni večer, ki ni namenjen samo ljubiteljem brazilskih ritmov, saj skupina kreativno črpa iz različnih glasbenih virov.

Bossa de Novo je edina slovenska zasedba, ki se ukvarja z brazilskimi glasbenimi izrazi. V ospredju njenega zanimanja je baladni jazz, bossa nova, zmes afrobrazilskih glasbenih tradicij in cool jazz za zahodne ameriške obale. Zasedba vključuje nekaj vrhunskih instrumentalistov in skladateljev ter bossanovističnih »absolutistov«.

Bossanova je že zdavnaj nehala biti lokalni fenomen: postala je svetovna glasba, ena od univerzalnih glasb svetov. Skupina Bossa de Novo obiskuje kraje in čase, ki so nam pri srcu, v preteklosti, se-

danosti in prihodnosti. Med bossanovami se skupina loteva takšnih, ki jih danes malokdo pozna, med priredbami drugih pesmi pa najdemo tudi avtorje, ki so soustvarili zgodovino slovenske in svetovne glasbe. Poleg obdelav skladb najbolj bleščečih brazilskih skladateljev (Tom Jobim, Caetano Veloso, Joao Gilberto, Dorival Caymmi, Ary Barroso, Carlos Lyra), skupina v to specifično ritmiko in harmonije prireja tudi druge glas-

bene zvrsti, jazzovske standarde in slovenske ponarodele pesmi. Glasbeniki so že posneli tri plošče: Vivo! (2006), Nova (2009) in Quinta essência (2013).

Na ponedeljkovem večeru se bodo predstavili Mateja Koležnik in Primož Vitez - glas; Aljoša Kosor - klasična kitara; Marko Gregorič - akustična bas kitara; Mitja Vrhovnik Smrekar - tolkala, melodika; Sergej Randelović Runjoe - tolkala, glas.

SSG - Za konec sezone zahtevna nišna predstava, ki nudi pogled onkraj znanih gledaliških tradicij

Skozi razredčeni čas precejanje človeških bolesti

Pet Modernih nô dram Yukia Mishime je režijsko postavila Mateja Koležnik

Z Modernimi nô dramami Yukia Mishime Slovensko stalno gledališče drzno sklepa tržaško abonmajske sezono z zahtevno predstavo, ki od gledalca terja veliko zbranosti in pripravljenosti, da se ji preda brez vnaprejšnjih prepričanj in pričakovanj, ker ga čaka odločno neobičajen gledališki dogodek. Sicer je ô gledališče, v nasprotju s popularnejšim kabukijem, celo za Japonce skrajno zahtevna oblika teatra, prefinjena, kodificirana in stilizirana. Nastalo je v 14. stoletju, že dve stoletji kasneje je bil repertoar približno 240 iger, kratkih in po tematici razdeljenih na pet tipov, kodificiran in spremembe niso bile več dovoljene; je pa še vedno izvajano, kar je po svoje izjemna redkost. Gre za zelo lirčno obliko gledališča, z glasbo, plesom in maskami. Značilna zanj je poudarjena počasnost, srž uprizoritve je subtilni poduk.

Yukio Mishima, na Zahodu verjetno najbolj znani japonski pisatelj, je v petdesetih letih dvajsetega stoletja na podlagi tradicionalnih kodificiranih zgodbi spisal Pet modernih nô dram, v katerih ni več mask ne ritualnih elementov in tudi nastopajoči liki izražajo čustvanje sodob-

nega človeka. Kljub tem posegom je v Mishimovih nô dramah ostal pečat japonske tradicije, ki je bila za avtorja nepogrešljiva vrednota.

Ta izraziti pečat je režiserko Matejo Koležnik in ves gledališki ansambel postavil pred težko nalogo, kako to z dvojno odčitavo zaznamovano delo, ki je tudi v tolikšni meri tuje evropskemu gledalcu, postaviti na oder, da bo racionalno in čustveno dojemljivo za naše občinstvo in bo obenem jasno izjavljalo lastno drugačnost. Tako so eno od petih nô izbrali za okvir ostalim štirim, ki so ji radijska zvočna kulisa, a se včasih tudi vrinjajo vanjo. Okvirna zgodba o gejši Hanako, ki od dolgega čakanja na ljubega znori in ga ne prepozna, ko jo on slednjič najde, in zato ostane s slikarko, ki skrbi zanjo in jo ljubi, je osredotočena na strahu pred nezmožnostjo ljubezni; vzporedno z njo se odigrava drama o oholosti ljubezni, o ljubosumju in neodločenosti v ljubezenski izbiri, o razočaranosti in prevaranosti v ljubezni in o odnosu med otroci in starši z namigom na eksplozijo atomske bombe in apokaliptičnem koncu sveta. Odrsko do-

gajanje je postavljeno v dve ločeni škatli, ki sta postavljeni druga ob drugi: leva, v kateri nastopata Hanako in slikarka, je strahljivo prazna; desna je prepolna mikrofonov. Škatli sta včasih nepropustno ločeni, medtem ko drugič nastopajoči prehajajo iz ene v drugo. Kostumi se navezujejo na japonsko modo, bodisi v barvitih slogu sweet Lolita bodisi v resnih bistvenih linijah.

Predstava izžareva drugačnost; dogajanje je nekako razredčeno, kot da bi bil čas upočasnjen in bi se vanj po kapljicah precejale človeške bolesti: ta posebni učinek igralci ustvarjajo z natančnimi počasnimi gibi in ga sugerira glasbena kulisa. Poudarjena počasnost dogajanja gradi napetost in daje vzušju strahljivo pesimistični nabo. Nedvomno gre za nišno predstavo in za gledališki dogodek zunaj vsakršne običajnosti, je pa nezamudljiva priložnost za pogled onkraj znanega v nam še vedno tuj kulturni svet.

Režiserka Mateja Koležnik se je v svojem tretjem srečanju z japonskim gledališčem (lani je za ljubljansko Dramo postavila dramo Prijatelj Koboja Abeja, leta 1990 pa Mishimovo Madame de Sade) verjetno lotila enega najzahtevnejših gledaliških projektov sploh, saj so bile Mishimove Moderne nô drame na Zahodu redko uprizorjene in tudi redko prevedene: v angleščino jih je, denimo, leta 1967 prevedel Donald Keene, v francoščino leta 1985 Marguerite Yourcenar – po njenem prevodu jih je v slovenščino prevedla Marija Javoršek.

V igralsko zelo zahtevni predstavi prepričljivo nastopajo Nikla Petruška Panizon, Lara Komar, Luka Cimprich, Primož Forte in Romeo Grebenšek. Delo so sooblikovali koreograf in kostumograf Matija Ferlin, scenograf Mauricio Ferlin, dramaturg Goran Ferčec, skladatelj Mitja Vrhovnik Smrekar, lektor Jože Faganel in oblikovalec luči Rafael Cavarra. (bov)

Znamenja z meje, inštalacija Andreja Koruza

Pred zadnjo premiero v letošnji sezoni Slovenskega stalnega gledališča so v foyeru gledališča predstavili inštalacijo Znamenja z meje Andreja Koruza, ki bo na ogled do konca maja. Koruza je mednarodno priznani slovenski umetnik, ki je obiskoval šolo mozaika Scuola Mosaicisti Del Friuli. Njegova inštalacija Znamenja z meje je prva v seriji interaktivnih mozaikov, ki raziskujejo odnose med družbo, sistemom in tehnologijo in je bila kot osrednje delo premierno predstavljena v okviru Festivala RavennaMosaico 2013, slovensko predstavitev pa je doživela na Festivalu tranzitornih umetnosti Sonica 2013 in festivalu Izis ter je bila izbrana za razstavo finalistov Premio Arte Laguna v Arsenalu v Benetkah. Temeljno vprašanje za Koruza je odnos med deli sistema. O njem so napisali, da je »umetnik, ki stavi na redukcijo, na strogo seciranje celote stvari na njene sestavne dele. In to tudi na strogo formalni ravni, saj je mozaik zanj prvenstveno delovanje treh sestavnih delov: podlage, delca in praznine. Na ta način želi razjasniti zapletenost vsega, kar se zgodi«.

Umetnika je na otvoritvi predstavila umetniški vodja SSG Diana Koloini, Koruza pa je na kratko spregovoril o inštalaciji/ mozaiku, ki »zaključuje analizo in raziskovanje v tradiciji mozaika in je poskus sodobne upodobitve tega.« Nemiri v severni Afriki so ponudili umetniku navdih, da je poskusil izpostavljati vznik naroda v ključu harmonije mozaika. Iz tehničnega vidika je to realiziral v obliki elastičnega platna, ki ga razgibajo osi z vzvodi. Gledalec je zato vabljen, da si inštalacijo ogleda iz obeh strani, saj je sporočilnost estetike tako v efektu kot v njegovi tehnični izvedbi.

TOMIZZEVE DUH

Daj-dam Evropa

MILAN RAKOVAC

Vsa naša pričakovanja od Evrope (no ja, EU) so strnjena v eni sami besedi, ki nam je nenehno na jeziku, ko beseda teče o naših pričakovanjih: CRPATTI. Koliko sredstev bomo počrpali iz evropskih fondov. Kot da je EU šparovček, iz katerega razvjen otrok izmakne šolde za bonbone. Ervin H.M. mi je za Glas Istre nekoč dejal: nenehno se sprašujemo, kaj nam bo prinesla Evropa, kaj pa če bi se vprašali, kaj bomo mi prinesli Evropi?

Orka maštela, propio mi ne da vrag mira, i namisto da lipo čakulan z vami, lipi muoji ter pacientani štilci – npr. kako je grad potuka intradu i ča smo za Atletico eli Real i da je najbolja fritaja z šparugami in panceton - jopet se fikivan u delo i šolde.

Ma kako ne bi, ko berem, da sta edino Hrvaška in Slovenija bolje živeli pred vstopom v EU kot pa zdaj. Kako to? Prej je bil vendar totalitaristični mrak, bi rekli demokrati. Iz Jugoslavije smo prinesli hudo razvado: čim manj delati, bo že država poskrbela. Kaj nam bo dala? Vse, kar rabimo: delovno mesto, šolo, stanovanje, 13. plačo, regres za na morje, pa še sindikalno ozimnico... E chi paga? Paga el comun. Seveda nisem proti demo-

kraciji, tudi jugonostalgija me ne daje. Ampak šele danes razumem deda Jureta, ki mu ni bilo kaj dosti mar ne za narodnjake, ne za iredentiste, ne za komuniste, ne za fašiste, ne za Italijo, in ne za Jugoslavijo: človek je bil zanj ali delavec ali lenuh. Punto e basta. Kaže, da sta se naši ubogi državici vrnila dobri stari ljudski tradiciji: kot nekoč davno, se najbolje znajdejo v izmikanju delu in sleparjenju. Ta problem najbolje ilustrirajo podatki iz publikacije slovenskega Statističnega urada:

»V Evropsko unijo je pred deseti leti vstopilo deset precej različnih držav, tako po gospodarski razvitosti kot po zgodovinskem ozadju - štiri nekdanje države vzhodnega bloka, tri nekdanje sovjetske republike, Slovenija ter sredozemski državici Ciper in Malta. In kakšno je stanje zdaj? CIPER (865.000 prebivalcev) je imel ob vstopu v unijo najvišji standard med novimi članicami ... država je lani zabeležila 5,4-odstotni padec. Med deseterico držav ima najvišjo brezposelnost - 16,9 odstotka ... ČEŠKA - 10,5-milijonska država je bila in je še najbogatejša med državami nekdanjega vzhodnega bloka ... Država je imela lani

0,9-odstotni gospodarski padec in najnižjo, 6,7-odstotno brezposelnost med deseterico ... ESTONIJA (1,3 milijonska država) - lani je zabeležila 0,8 odstotka gospodarske rasti, stopnja brezposelnosti pa je znašala 8,7 odstotka ... LATVIJA - Dvomilijonska država je imela lani najvišjo rast med desetimi državami, ki so v EU vstopile leta 2004, in sicer 4,1 odstotka ... LITVA - Država z 2,9 milijona prebivalcev ... lani je beležila 3,3 odstotka gospodarske rasti, stopnja brezposelnosti je bila 10,9 odstotka ... MADŽARSKA - 9,9 milijonska država, je imela lani gospodarsko rast 1,1 odstotka. Brez dela je bilo 8,8 odstotka Madžarov ... MALTA - otoška država s 421.000 prebivalci je lani zabeležila 2,4-odstotno gospodarsko rast, stopnja brezposelnosti je znašala 6,8 odstotka ... POLJSKA - 38,5 milijona prebivalcev, je lani beležila 1,6-odstotno gospodarsko rast, brezposelnih je bilo 9,9 odstotka Poljakov. SLOVAŠKA - 5,4-milijonska država je lani imela 0,9-odstotno gospodarsko rast, stopnja brezposelnosti je bila 14,1 odstotka ... SLOVENIJA - Je edina med desetimi državami, v kateri je BDP na prebivalca po kupni moči glede na povprečje EU nižji kot ob vsto-

pu v unijo. Slovensko gospodarstvo se je lani skrčilo za 1,1 odstotka, stopnja brezposelnosti pa je bila 9,8 odstotka.«

Tu je še najmlajša članica, Hrvaška: okoli 4,5 milijonov prebivalcev, okoli 78 milijard dolarjev BDP-ja leta 2013 in solidnih 11 milijard dolarjev prihrankov državljanov (24% več kot leta 2009!). Zveni super? Ne, ni dobro: država je gospodarsko sedaj na samem dnu EU (ob Cipru in Grčiji) in je z nevarnimi 22,4% absolutna rekorderka po nezaposlenosti v EU. Tako kot Slovenija tudi Hrvaška ni dosegla gospodarske rasti iz leta - 1990!

Statistika je seveda manipulacija s številkami, tudi sam tule to počnem, saj primerjam le številke o gospodarski rasti in nezaposlenosti. Bojim pa se, da je naša jadranska stvarnost (naši dve državi plus Italija) še hujša, kot to kaže statistika.

Ao, ma cossa semo diventadi tutti matti, come cantava i »Cetra«? E dopo 'sti quattro 'riva Celentano che cantava chi non lavora, non fa l'amore? L'Italia che iera tra i cinque paesi industriali piu' forti del mondo, e noi altri Yugos come i »figli dell'Secico« a Trieste comprando tutto e dopo a pransso Al Elefante Bianco?

Mi digo che i scrivi 'sta roba solo per inssempiar la gente - diseva Carpinteri e Faraguna, ma gnanca lori do no i podessi spiegar come semo andadi a remengo. Veroooo (by Frassica)?

Hrvaška in Slovenija sta bili najbolj razviti, poganjali sta razvoj cele Jugoslavije. Ne govorim ideološko (zato tudi stalno omenjam svojega deda): a dejstvo ostaja, da so bile vse države in državice, ki so bile v zadnjem času sprejete v EU ekonomsko manj razvite od nas. Sedaj so nas vse po vrsti prehiteli. Ampak tranzicija je bila povsod, le pomislimo na nekdanji Vzhodni blok! Nam gre slabo, ker je propadla Jugoslavija, ali pravzaprav zato, ker ne znamo črpati denarja iz evropskih fondov? Ne, za stagnacijo nista krivi ne YU ne EU: krivi smo si kar lepo sami. Imeli smo znanje, sposobnost, proizvajali smo vse živo. Potem smo vse sprivatizirali in dovolili, da je ves ta kapital šel po zlu. Zakaj? Ker nenadoma nismo znali, hoteli (smeli?) nadaljevati lastnega razvoja. Od 1990 nismo v ekonomskem smislu ničesar prinesli ne Evropi ne samim sebi. Razen svobode. Ki sta ji pot utirali kultura in umetnost. Sedaj smo v svoji revii - svobodni. Daj-dam.

UKRAJINSKA KRIZA - Medtem ko je bilo tudi včeraj na vzhodu Ukrajine krvavo

Putin prvič na Krimu po priključitvi k Rusiji

SEVASTOPOL/KIJEV - Ruski predsednik Vladimir Putin je včeraj prvič obiskal polotok Krim, odkar si ga je priključila Moskva. "Vrnitev Krima Rusiji" je označil za "zgodovinsko resnico". V Kijevu so njegov obisk označili za kršitev suverenosti Ukrajine. Medtem pa je prišlo do hudih spopadov v Mariupolu na jugovzhodu države. Ubitih je bilo več kot 20 ljudi.

Putin je ob prihodu v črnomoško pristanišče Sevastopol pregledal rusko črnomoško floto, nato pa zbrani množici dejal, da je vrnitev Krima Rusiji zgodovinska resnica. "Leto 2014 se bo zapisalo v zgodovino kot leto, ko so se ljudje odločno opredelili, da bodo skupaj z Rusijo, s čimer potrjujejo svojo zvestobo do zgodovinske resnice," je dejal pred vzključajočo množico v sevastopolskem pristanišču. Obenem je dodal, da bo v prihodnosti še veliko dela, ampak "bomo prešli vse težave zato, ker smo skupaj. In to pomeni, da smo še močnejši," je še povedal ruski predsednik.

V pristaniškem mestu Sevastopol se je nato udeležil vojaške parade ob 69. obletnici konca druge svetovne vojne in 70. obletnici osvoboditve Krima in Sevastopola izpod nacističnega jarma, s katero se spominjajo dokončne kapitulacije nacistične Nemčije ter s tem konca druge svetovne vojne v Evropi.

Oblasti v Kijevu so Putinov obisk na Krimu označile za "flagrantno kršitev suverenosti Ukrajine". Zunanje ministrstvo je objavilo tudi močan protest zaradi obiska ruskega predsednika v "avtonomni republiki Krim in v mestu Sevastopol, ki sta trenutno pod okupacijo Rusije". "Ta provokacija znova dokazuje, da Rusija namerno išče dodatno zaostrovanje napetosti v rusko-ukrajinskih odnosih in ne želi rešitve problematičnih vprašanj po diplomatski poti," so še izpostavili v sporočilu za javnost.

Putinov obisk na Krimu je kritiziral tudi generalni sekretar zveze Nato Anders Fogh Rasmussen in ga označil za nepriemerne. "Ruska priključitev Krima je za nas nelegalna, nelegitimna in je ne sprejemamo," je dejal.

Kritiko Putinovemu obisku Krima je izrekla že tudi Bela hiša. Kot je dejala tiskovna predstavnica ameriškega sveta za nacionalno varnost Laura Lucas Magnuson, bo to le še zaostrovalo že sicer napete razmere v Ukrajini. Bela hiša je sicer že pred tem sporočila, da ameriški predsednik Barack Obama ne načrtuje srečanja s Putinom, ko se bosta 6. junija v Franciji skupaj z drugimi voditelji udeležila praznovanja 70. obletnice zavezniške invazije na Normandijo. Bela hiša ob tem ni kritizirala Francije, ker ni umaknila povabila Putinu zaradi destabilizacije Ukrajine.

Putin se je že pred obiskom Krima na Rdečem trgu v Moskvi udeležil velike vojaške parade ob dnevu zmage. Ruski predsednik je v nagovoru na paradi, kjer je Rusija pokazala obnovljeno vojaško moč, med drugim pohvalil moč ruskega domoljuba, ki "premaga vse". V paradi, ki naj bi bila tudi svarilo Zahodu v konfrontaciji glede Ukrajine, je sodelovalo okoli 11.000 vojakov, 151 vojaških vozil in 69 vojaških letal.

Dan zmage pa je v pristaniškem ukrajinskem mestu Mariupol minil krvavo. Po slovesnostih ob dnevu zmage so namreč izbruhnili spopadi, ko je skupina ljudi odšla pred tamkajšnjo policijsko postajo, ki jo zasledajo proruski aktivisti in oblegajo ukrajinske sile. Ukrajinski vojniki so po neuradnih podatkih začeli streljati na skupino. Ukrajinski notranji minister Arsen Avakov je zatrdil, da je do spopadov prišlo, ko je skupina 60 "teroristov" napadla policijsko postajo. Minister je še zapisal, da je nasilje zahtevalo življenja 20 proruskih upornikov in enega policista. Po navedbah Avakova je bilo ranjenih še pet policistov, štirje uporniki pa so bili aretirani. (STA)

Ruski predsednik Vladimir Putin v pristaniškem mestu Sevastopol

ANSA

ITALIJA - Nekdanji premier Berlusconi začel prestajati kazen v domu za ostarele

MILAN - Nekdanji premier Silvio Berlusconi je včeraj v domu za ostarele v kraju Cesano Boscone pri Milanu začel s družbenokoristnim delom, s katerim bo odslužil enoletno zaporno kazen zaradi davčne goljufije. 77-letni milijarder bo delal z ljudmi, ki bolehalo za Alzheimerjevo boleznijo in demenco. Po napovedih bo moral medijski mogotec naslednjih deset mesecev in pol po enkrat na teden najmanj štiri ure pomagati pri izvedbi dopoldanskega programa, vključno s gibalnimi aktivnostmi, branjem, pisanjem in igrami.

Ob prihodu so ga pričakali številni novinarji, a ni dajal izjav. Pred domom za ostarele je bil tudi neki sindikalist s klovnovskim klobukom, ki je zavpil: »Italijanski delavci imamo v srcih iste sanje. Berlusconija v San Vit-

SILVIO BERLUSCONI

ANSA

toreju,« kar je ime milanskega zapora.

Berlusconi je bil lani obsojen na štiri leta zapora v primeru Mediaset, a za tri je izkoristil sodni odpust. Ker je starejši od 70 let, mu preostale kazni ni treba prestajati v zaporu, zato mu je milansko sodišče sredi aprila naložilo opravljanje družbenokoristnega dela.

ITALIJA - Pritožba Je zakon za evropske volitve ustaven?

BENETKE - Ustavno sodišče bo moralo razsoditi, ali je sedanji italijanski zakon za volitve Evropskega parlamenta ustaven. Zadevni zahtev bo vložilo beneško sodišče, ki je včeraj sprejelo pritožbo odvetnika Feliceja Besostrija, znanega po tem, da je pred nedavnim uspešno zahteval ustavno presojo o volilnem zakonu za italijanski parlament, znanem kot Porcellum. Besostri meni, da ni utemeljen 4-odstotni volilni prag, ki ga predvideva sedanji italijanski zakon za evropske volitve, saj Evropski parlament ne glasuje zaupnice vladi. Minulega februarja je nemško ustavno sodišče sprejelo podoben priziv. Zadeva vsekakor ne bo vplivala na sedanje evropske volitve v Italiji.

NEMČIJA - Francoski predsednik na obisku Merklova in Hollande za gradnjo skupne Evrope

ROSTOCK - Nemška kanclerka Angela Merkel je včeraj na nemškem otoku Rügen v Baltskem morju sprejela francoskega predsednika Francoisa Hollande. Njunji pogovori so bili namenjeni krepitevi odnosov med voditeljema držav v srcu Evrope. Hollande je ob sprejemu dejal, da želita z Merklovo graditi skupno Evropo.

Čeprav gre načeloma za neformalno srečanje, ki naj bi predvsem pomagalo izboljšati pogosto zapletene odnose med voditeljema, je bilo govora tudi o resnih temah, kot je ukrajinska kriza in posledično zaostrovanje odnosov med Zahodom in Rusijo. Voditelja sta se ob tem dotaknila vprašanja zmanjševanja energetske odvisnosti Evrope od ruskega plina.

Ključna tema so bile tudi prihajajoče volitve v Evropski parlament, ki bodo 25. maja. Voditelja Nemčije in Francije sta se pri tem osredotočila predvsem na dogajanje po volitvah, saj bo poleg samega sklica novega parlamenta sledilo tudi imenovanje nove Evropske komisije.

A Merklova je pred srečanjem dejala, da ima Hollande poleg političnih pogovorov sedaj na dvodnevem obisku tudi priložnost bolje spoznati Nemčijo. Neformalen dnevni red srečanja namreč med drugim vključuje triurno križarjenje po Baltiku in sobotni sprehod po mestu.

Do srečanja je sicer prišlo na simboličen datum. 9. maj je bil izbran za dan Evrope, obenem pa je to dan zmage nad nacistično Nemčijo leta 1945 in konec druge svetovne vojne v Evropi.

Angela Merkel in Francois Hollande

ANSA

Firenska »pošast« je 55-letni vodovodni inštalater

FIRENCE - Policija je razkrinkala »firensko pošast«, se pravi moškega, ki je v noči med nedeljo in ponedeljek v kraju Ugiano blizu Firenc umoril 26-letno romunsko prostitutko Andreeo Cristino Zamfir. Pod mostom nad avtocesto jo je privezal na palico kot na križ ter jo zapustil nago.

Zločinec je 55-letni vodovodni inštalater Riccardo Vitti, ki je sicer poročen in oči najstnika. Policija mu je prišla na sled s pomočjo posnetkov varnostnih videokamer. Našla ga je na domu, v katerem živi s svojo družino in starši. Vitti je takoj priznal svoj zločin. Priznal je tudi, da je v preteklosti že večkrat »križal« prostitutke. Policija ga sumi za kakih deset podobnih primerov.

Italijanska mornarica v tednu dni rešila 4300 migrantov

RIM - Italijanska mornarica ima za seboj naporen teden, saj je v tem času v številnih reševalnih akcijah na Sredozemskem morju rešila več kot 4300 beguncev in jih prepeljala na Sicilijo. Med rešenimi begunci pa so bili številni otroci in ženske.

Patruljne ladje in helikopteri od nedelje dalje sodelujejo v reševanju migrantov v prenapoljenih plovilih, s katerimi poskušajo prečkati Sredozemsko morje. Migrante je sicer mornarica porazdelila na pet sicilijanskih pristaniških mest.

Papež poziva Združene narode k boju proti revščini

VATIKAN - Papež Frančišek je ZN pozval k odločnemu boju proti revščini in lakoti. "Velik del človeštva je še naprej izključen iz koristi, ki jih prinaša napredek," je v Vatikanu na srečanju z generalnim sekretarjem ZN Ban Ki Moon dejal Frančišek. Vnovič je tudi poudaril nasprotovanje Cerkve splavu.

Nujno je učinkovito ukrepanje proti strukturnim vzrokom za revščino in lakoto, je dejal papež in dodal, da bi se morali Združeni narodi odločneje zavzeti za to, da bi imel vsak človek dostojanstveno delo in da bi obenem šteli okolje. Zaradi tega je treba cilje za trajnostni razvoj oblikovati "velikodušno in pogumno", je menil. Obenem je papež pozval ZN k "primerni zaščiti" družine, saj da je to bistven element vsakega trajnostnega gospodarskega in socialnega razvoja. (STA)

ZLATO (999,99%) za kg
20.126,75 -16,36

SOD NAFTE (159 litrov)
108,04 \$ -0,08

EVRO
1,3781 \$ -1,20

EVROPSKA CENTRALNA BANKA 9. maja 2014

valute	evro (povprečni tečaj)	
	8. 5.	9. 5.
ameriški dolar	1,3945	1,3781
japonski jen	141,89	140,14
bolgarski lev	19558	1,9558
češka krona	27,438	27,392
danska krona	7,4641	7,4640
britanski funt	0,82115	0,81725
madžarski forint	307,03	303,98
litovski litas	3,4528	3,4528
poljski zlot	4,2019	4,1823
romunski lev	4,442	4,42980
švedska krona	9,0666	9,0189
švicarski frank	1,2169	1,2186
norveška krona	8,2420	8,1370
hrvaška kuna	7,5863	7,5863
ruski rubel	49,4230	48,5270
turška lira	2,9183	2,8662
avstralski dolar	1,4932	1,4714
braziljski real	3,1202	3,0506
kanadski dolar	1,5232	1,4925
kitajski juan	8,6829	8,5821
mehiški peso	18,1675	17,8653
južnoafriški rand	14,6440	14,2775

SOVODNJE - Hitrost vozil bodo merili na treh lokacijah

Nad dirkače z merilniki, opozorilna tabla že stoji

Nova opozorilna tabla z utripajočimi lučmi

BUMBACA

Med Rupo in vhom na goriško letališče bodo v kratkem namestili tri stacionarne merilnike hitrosti, potem ko je včeraj pred nevarno rupensko križišče cestno podjetje ANAS postavilo opozorilno tablo z utripajočimi lučmi.

Namestitev treh stacionarnih merilnikov hitrosti je sad dogovora med goriško prefekturo, goriško in sovojenjsko občino, karabinjerji, policisti in finančno stražo, ki si prizadevajo, da bi z omenjenimi napravami prisilili avtomobiliste k znižanju hitrosti na nevarnem odseku državne ceste št. 55. Ravno v Rupi se je v četrtek zgodila huda prometna nesreča, ki je le še enkrat potrdila, da so dodatni ukrepi za povečanje varnosti na omenjeni cesti še kako potrebni. Tako sovojenjski občinski upravitelji kot domačini so že večkrat opozorili pristojne službe, da je cesta pri Rupi izredno nevarna. Po večkratnih pozivih so se na cestnem podjetju ANAS odločili, da bolje označijo nevarno križišče med Rupo in Pečjo. Pred nekaj tedni so ob rob ceste pred rupenskim križiščem postavili dva dro-

govna, na katera so včeraj namestili še opozorilno tablo z utripajočimi lučmi, ki stoji ravno na mestu, kjer se je v četrtek zgodila huda nesreča. Krajanje se zato upravičeno sprašujejo, ali jih je h končni namestitvi table spodbudila nesreča, potem ko je šlo mimo več dni od postavitve drog ob rob ceste.

Poleg nove table bodo v kratkem na državni cesti št. 55 med vhom na goriško letališče in Rupo namestili še naprave, ki bodo pri spodbujanju avtomobilistov k znižanju hitrosti še bolj uspešne; gre za tri stacionarne merilnike hitrosti. Eden bo nameščen pri vojašnici finančne straže nasproti goriškega letališča, drugi na ravnem odseku med nekdanjim mirenskim mejnim prehodom in Rupo, tretji pa pri nevarnem rupenskem križišču. Stacionarni merilniki bodo vseskozi vklopljeni, nato pa bodo na podlagi njihovih meritev sile javnega reda naključno izdajale globe. V tem bo velika razlika s fotokamerami T-red, ki so bile svojčas nameščene na nekaterih semaforjih v Gorici in se jih številni Goričani

RUPA - Oče dveh poškodovancev o četrtekovi nesreči

Ko je zagledal skrotovičene avtomobile, mu je zastal dih

Po telefonu sta mu povedala, da se počutita dobro, ko je zagledal skrotovičena vozila, pa mu je vseeno zastal dih. Na prizorišče hude nesreče v Rupi je v četrtek kmalu za reševalci prihitel Tržačan Paolo Bencich. V trčenju sta se namreč poškodovala tudi njegova sinova, dvojčka Andrea in Lorenzo. Oba sta študenta arhitekture na goriškem sedežu Tržaške univerze. V četrtek sta se okrog 17.30 vračala domov ob zaključku študijskega dne. Z njima se je na zadnjem sedežu avtomobila tipa peugeot 206 peljala še Giulia Cefalu, ki je ravno tako študentka; vsi trije imajo dvaindvajset let. »Peljali so se za avtomobilom Fiat punto, v katerem je moški vozil s hitrostjo kakih petdeset kilometrov na uro v smeri Trsta. Takoj po križišču med Rupo in Pečjo je z nasprotno smeri pripeljala ženska za volanom avtomobila Lancia musa. Na blagem ovinku je ženska zapeljala ravno in čelno trčila v Fiat punto; moj sin je zavil v levo, da bi se izognil trčenju, vendar je zadel avtomobil Lancia musa, ki ga je odbilo proti robu cestišča,« pravi Paolo Bencich in pojasnjuje, da na cestišču ni bilo videti znakov zaviranja, ženska pa naj bi se peljala pri zmerni hitrosti. Zakaj je ženska zapeljala na nasprotni voznik pas, preiskujejo goriški karabinjerji, ki pojasnjujejo, da je zaenkrat vzrok nesreče neznan. Morda je žensko obšla slabost, morda je bil za nesrečo usoden trenutek nepazljivosti.

Po besedah njenega očeta sta Andrea in Lorenzo Bencich že v četrtek zvečer zapustila goriško bolnišnico; utrpela sta več udarcev, vendar nista doživela zlomov. Noč s četrтка na včerajšnji dan skoraj nista spala - »zaradi bolečin in nočnih mor«, je njun oče razložil na svojem Facebook profilu. Noč s četrтка na včerajšnji dan pa je v goriški bolnišnici preživela Giulia Cefalu, ki je sedela na zadnjem sedežu avtomobila peugeot 206, k sreči pa je bila tudi sama pripeta. V trčenju se je udarila v glavo in si porezala čelo, zaradi česar so jo iz previdnosti zadržali v bolnišnici.

Veliko hujeje je zdravstveno stanje moškega in ženske, ki sta se peljala v avtomobilih Fiat punto in Lancia musa. 49-letnega moškega A.B. iz Trsta so v noči s četrтка na včerajšnji dan operirali v katinarski bolnišnici; zdravniki so pridržali prognozo, vsekakor naj bi ne bil več v smrtni nevarnosti. V oddelku za intenzivno nego tržaške bolnišnice se zdravi tudi 60-letna M.D. iz Gorice, ki ravno tako naj ne bi bila v smrtni nevarnosti.

še kako dobro spominjajo. Na podlagi posnetkov goriških fotokamer so ogledali prav vse avtomobiliste, ki so zapeljali čez semafor ob rdeči luči, medtem ko bodo z meritvami treh novih stacionarnih naprav med goriškim letališčem in Rupo izdajali globe po naključnem vzorcu.

S sovojenjske občine so včeraj ponovno pozvali sile javnega reda, naj okrepijo nadzor na državni cesti št. 55. V Sovodnjah imajo občutek, da so policisti in karabinjerji veliko bolj pogosto prisotni na drugih cestah po pokrajini in deželi, medtem ko naj bi jih bilo med Rupo in Ga-

brjami zelo malo krat. Domačini sicer opozarjajo, da je veliko »dirkačev« tudi na Štradalti in celo na Prvomajski ulici v Sovodnjah. Marsikdo ne upošteva prometnih omejitev in se kot nor pelje med hišami, pri čemer tudi najvarnejša cesta postane nevarna. (dr)

Poškodovana brata Bencich (zgoraj); skrotovičeni avtomobili

GRADIŠČE - Vložili bodo prijavo

Sodišče sprašuje za vzrok Majidove smrti

Člani štarancanskega mirovniškega gibanja Tenda per la pace bodo v ponedeljek, 12. maja, vložili prijavo, s katero sprašujejo goriške sodnike za vzroke in okoliščine smrti 36-letnega maroškega državljana. Mladi Majid je umrl 30. aprila, potem ko je bil v komin od 8. avgusta lani. Takrat se je hudo poškodoval med izgredi, do katerih je prišlo v centru za nezakonite priseljence CIE v Gradišču.

V noči z 8. na 9. avgust so se številni priseljenci povzpeli na strehe centra, da bi opozorili na nevarne življenjske razmere. Iz še nepojasnjenih razlogov je med izgredi, med katerimi

je prišlo do uporabe solzivcev, eden izmed priseljencev padel s strehe in se hudo poškodoval. Na zdravljenje so ga odpeljali v katinarsko bolnišnico, vendar se iz kome ni več prebudil. Umrl je 30. aprila v trziški bolnišnici, vendar so njegovo družino s smrtjo seznanili en teden kasneje.

Člani združenja Tenda per la pace bodo v ponedeljek ob 11. uri pred sodiščem najprej pojasnili vsebino prijave, nato pa jo bodo tudi dejansko vložili. Prijavo je podpisalo tudi nekaj parlamentarcev in predstavnikov drugih mirovniških gibanj; sočasno z Gorico jo bodo vložili tudi na sodišču v Rimu.

TRZIČ - Jutri praznik na krovu ladje Regal Princess

Za »princeso« tudi Renzi

Novozgrajeno potniško ladjo bodo oddali družbi Carnival - Na njej bo plulo 3600 potnikov in 2000 članov posadke

Regal Princess

BONAVENTURA

V trziški ladjedelnici Fincantieri bo jutri svečanost, med katero bodo družbi Carnival oddali novozgrajeno potniško ladjo Regal Princess. Dogodka se bo udeležil tudi predsednik italijanske vlade Matteo Renzi, ki naj bi v Ronke priletel ob 9.30. Svečanost naj bi se začela ob 10. uri, čeprav točni urniki še niso bili potrjeni. Med udeleženci svečanosti bo poverjeni upravitelj družbe Fincantieri Giuseppe Bono, navzoči bodo deželni, pokrajinski in krajevni upravitelji. Svečanosti z nagovori bo sledila krajša plesna predstava, zatem si bodo udeleženci ogledali ladjo. Kosilu na krovu bo sledil praznik za tehnike in delavce, ki so ladjo zgradili.

Regal Princess je »dvojčka« ladje Royal Princess; dolga je 330 metrov, njena bruto nosilnost je 141.000 ton. Na njej bo lahko plulo 3600 potnikov in 2000 članov posadke. Na ladji so razne restavracije, telovadnica, igralni salon, bazeni, knjižnica, luksuzne kabine in gledališče. Na prvo križarjenje bo nova ladja odpeljala proti Vzhodu in potnike popeljala na odkrivanje Krfa, Aten, Mikonosa in Istanbula. Zatem se bo ladja odpravljala na križarjenja z Barcelone, pozimi pa bo plula po Karibskem morju. V trziški ladjedelnici se medtem nadaljuje gradnja potniške ladje Britannia, ki jo bodo ladjarju P&O oddali čez eno leto.

Stavba železniške postaje in Vecchietov mozaik

FOTO K.M.

Danes ob 16. uri bo skupni trg obeh Goric zadihal v znamenju plesa. Dogodek, poimenovan Plesni mozaik, novogoriška mestna občina posveča 10. obletnici vstopa Slovenije v Evropsko unijo, umešča pa ga prav na Vecchietov mozaik, torej na prizorišče tedanje osrednje državne proslave ob tem zgodovinskem dogodku za državo.

Plesni mozaik bo oblikovalo šest plesnih skupin z obeh strani meje in na seznam prireditev, ki so se v zadnjih desetih letih odvile na tistem prostoru, dodale novo alinejo. Vsi ali pa vsaj večina dogodkov iz prve življenjske dekade veznega člana obeh

mest, ima skupno rdečo nit: čezmejnost. Ta se večinoma odraža pri izboru sodelujočih, pa naj si bodo to vinarji z obeh storov, humanitarne organizacije, športniki, umetniki ... Toda - ali je trg z italijanskim in slovenskim imenom postal tudi stičišče in povezovalni prostor prebivalcev obeh mest? Morda bi mu takšno vlogo lahko pripisali ob povezovalnih dogodkih kot je današnji, sicer pa niti ne. Pa vendar celotno tamkajšnje območje s secesijsko železniško stavbo iz začetka minulega stoletja predstavlja element, kakršnih v mestu, ki je začelo nastajati pred do-

NOVA GORICA - Plesni mozaik

Novo mesto si končno prilašča staro poslopje

brimi šestdesetimi leti, ni ravno veliko in je zato posebna dodana vrednost prostora. Bi torej lahko trdili, da je objekt železniške postaje, po mnenju mnogih gre za eno najbolj mesto tvornih stavb, neizkoristen kot kvaliteta urbanega prostora? »Tista stavba je počasi vsak dan bolj obiskana,« je prepričana načelnica na novogoriškem občinskem oddelku za okolje, prostor in infrastrukturo, Aleksandra Torbica, ki posebej opozarja na tamkajšnji lokal, ki je postal stičišče obeh mest in kultur. »Ko se bo dodatno izkazovalo, da se tam nekaj dogaja, se bo tudi s to stavbo nekaj zgodilo. Vesela sem, da jo imamo, gre za del naše dediščine,« je o železniški postaji, ki je last Slovenskih železnic, povedala načelnica in dodala upanje, da bodo tudi »tisti, ki so za to odgovorni, počasi prišli do tega uvoda« in obenem spomnila na dogodke, ki so tam potekali in ki so kot kuliso ali kot nekakšen razstavni pano vključili tudi železniško postajo. Takšen je bil pred leti, na primer, mednarodni festival sodobne umetnosti Arhipelag. »Tako torej ne morem reči, da lastniki stavbe niso bili pripravljeni prislusniti nekemu potencialu. Ni pa enostavno, stavba ni majhna. Je pa tudi trg, ki je nastal, pripomogel k temu, da je stavba

postavljena v neko mestno dogajanje. Več kot bo tam dogodkov, bolj se bo to posledično poznalo v pristopu do stavbe. Velik premik je naredil lokal, ki se je odprl na trg, veliko nas rado gre tja, ker postaja neko kulturno stičišče. Želim si, da bi šlo po tej poti naprej,« pravi Aleksandra Torbica.

Sogovornico še posebej veseli, da v kolektivni zavesti vse bolj postaja prepoznano dejstvo, da imamo znotraj mesta kulturne spomenike, česar morda prej nismo niti zaznavali. »Kako bi s tem, se še nekoliko lovimo. Nova Gorica je nastala kot novo mesto in osvojiti ta koncept, da sploh imamo neko kulturno dediščino, je trajalo nekaj časa. A se učimo. Za Gorico, ki je sedimentirana, je to nekaj samoumevnega, za nas pa še nekaj, kar moramo še osvojiti. Ves čas je bila v ospredju gradnja novega mesta, sedaj pa prihaja do tega, da imamo morda pa tudi že neko dediščino in znotraj tega spoznavamo dele, ki so še iz preteklega časa. Območje med železnico in mejo na Erjavčevi je polno takih elementov, ki so vredni naše pozornosti. Moramo pa še vsi skupaj dovolj kulturno dozoreti in to doumeti,« zaključuje Aleksandra Torbica.

Katja Munih

GORICA - Štafeta Spomin na vojno, poziv k miru

V goriškem Trgovskem domu so včeraj predstavili čezmejno pobudo »Čas vojne, čas miru«, ki sodi v okvir prireditev ob stoletnici začetka prve svetovne vojne. Zamisel o spominski manifestaciji s kulturno športnim pečatom se je porodila goriški Zvezi slovenskih kulturnih društev (ZSKD) in temelji na štafeti, ki bo v nedeljo, 18. maja, obkrožila goriški prostor. Ob prisotnosti pokrajinske odbornice za šport Vesne Tomšič in njenega kolega za kulturo Federica Portellija je pobudo z mirovniškim sporočilom predstavil član goriškega odbora ZSKD Vili Prinčič. Po njegovih besedah so prireditvi zagotovile pokrajinske občine Gorica, Števerjan, Doberdob, Sovodnje, Miren-Kostanjevica in Nova Gorica, pobudo so podprli še Fundacija Goriške hranilnice, ZSSDI, SKGZ, Kulturni dom, Glasbena matica in agencija Creative Graphic. Z krajšim nagovorom je prisotne pozdravila tudi predsednica Glasbene matice Nataša Paulin in glasbo postavila med dejavnosti, ki ne poznajo meja in so se z njo ukvarjali tudi vojaki na frontah. Na koncu so se zahvalili mladim iz civilne službe ARCI, ki so poskrbeli za izdelavo plakata, letakov, štafetne palice in logotipov manifestacije.

Start štafete bo ob 8. uri na Trgu Ev-

TRŽIČ - Na znanstvenem festivalu tudi učenci šole Trinko

Mladi vremenoslovci

Več mesecev so merili temperaturo ter si beležili pritisk, stopnjo vlage in količino padavin - Danes bo na vrsti vrtec Sonček

Učenci šole Ivan Trinko na festivalu znanstvene komunikacije v Trziču

BONAVENTURA

Vsak dan so od novembra do aprila merili temperaturo ter si beležili stopnjo vlage, pritisk in količino padavin. Podatke so nato analizirali in se povezali z deželno meteorološko opazovalnico Osmer, da bi se v vremenoslovje še dodatno poglobili. Rezultat večmesečnega dela so učenci nižje srednje šole Ivan Trinko predstavili včeraj na festivalu znanstvene komunikacije, ki ga v Trziču že nekaj let prireja društvo Scienza Under 18. Pri projektu spoznavanja vremenoslovja so sodelovali vsi učenci drugih in tretjih razredov goriške nižje srednje šole. »Podobne projekte smo izpeljali tudi v prejšnjih letih in z njimi nameravamo nadaljevati, saj so za učence zelo poučni,« poudarja Franc Biancuzzi, profesor naravoslovja in matematike na šoli Trinko, ki je včeraj skupaj z učenci mimoidočim in drugim šolarjem razkazoval rezultate večmesečnega dela. Učenci so vremenoslovje spoznavali s teoretskimi lekcijami v razredu in z opravljanjem meritev v šolski meteorološki opazovalnici, kjer so dvakrat na dan merili temperaturo, hkrati pa so si beležili pritisk, stopnjo vlage in količino padavin. »Na šoli nas je tudi obiskal vremenoslovec opazovalnice Osmer Furio Pieri, ki nam je o svojem delu in o vremenoslovju spregovoril v slovenščini,« pojasnjuje Biancuzzi, s katerim so pri izvedbi projekta sodelovale še profesorice Costanza Luis, Francesca Rustja in

Magda Samec. Enaindvajset učencev šole Trinko letos sodeluje še pri znanstveni pobudi Isonzo Day, ki jo od leta 1998 vodi zavod D'Annunzio iz Gorice. Med šolskim letom so Trinkovci analizirali vzorce vode iz Soče, ki so jih vzeli pod veleblagovnico Cop v Ulici Isonzo Argentina. »Soški vodi smo dali tudi oceno; če je 0 najslabši rezul-

tat in 100 najboljši, je Soča prejela oceno 80, tako da je kakovost vode kar visoka,« razlaga Biancuzzi.

Tržiški znanstveni festival se bo zaključil danes; med 9. in 12. uro bodo med Trgom Republike in galerijo sodobne umetnosti na ogled projekti raznih šol in vrtecev, med katerimi je tudi goriški Sonček.

NOVA GORICA

Popisali pešpoti

Kar 24 različnih tematskih pešpoti v skupni dolžini 250 kilometrov so v novogoriški mestni občini na novo popisali, označili in objavili v knjižici ter na spletni aplikaciji, ki poleg podrobnega opisa poti in uporabnih navodil vsebuje tudi interaktivni zemljevid z vsemi potrebnimi podatki, do teh pa bo s pomočjo pametnih telefonov in QR kod mogoče dostopati tudi na izhodiščih posameznih pohodniških tras. Vse to je nastalo s pomočjo evropskega projekta »Walking Peoples«, ki omenjene pešpoti umešča v mrežo evropskih. Namen projekta je spodbujanje hoje kot zdravega načina življenja ter preživljanja prostega časa. 25.000 evrov za projekt prihaja iz evropskih skladov, proračuna mestne občine Nova Gorica in Soških elektrarn, ki je partner v projektu.

Promocijsko knjižico je novogoriški TIC Turistična zveza izdal v slovenščini, angleščini, italijanščini in nemščini. Spletna aplikacija pa se pripravljajo v španščini, ruščini in francoščini, saj na novogoriškem TIC-u opažajo vse več turistov s teh govornih področij. Veliko pa si obetajo tudi od predstavitev teh poti in celotnega prostora na Slovenski turistični borzi, ki bo prihodnji teden prvič potekala v Novi Gorici. »Turiste pri nas najbolj pritegnejo Kostanjevica z grobnico Burbonov, Trg Evrope, Sveta Gora ... Nemške obiskovalce pritegne naravna dediščina in aktivni šport, italijanske in španske goste kulinarika, kolesarjenje in pešpoti ... la ni smo na splošno imeli več obiska v primerjavi s preteklim letom. Po obisku so na prvem mestu italijanski gostje, pri nočitvah pa je vedno več nizozemskih gostov, sledijo nemško in angleško govoreči turisti, za njimi pa izraelski,« navaja Dejana Baša, vodja TIC Nova Gorica, kjer se pripravljajo tudi na sprejem ruskih gostov. (km)

Plakat z večjezičnim pozivom k miru

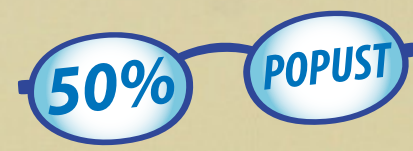
rope - Transalpini. Prvi bodo štafetno palico, ki jo je izdelalo rezbarsko društvo iz Solkana, ponesli člani tekaškega društva Filipides iz Nove Gorice. Tekli bodo skozi Solkan in se povzpeli na Sabotin. Na dvorišču bivše italijanske karavle jih bo pričakala mladina iz Štmavra, ki bo štafetno palico z motorji ponesla do Pevme in Oslavja ter skozi Grojno na Kalvarijo, s spustom do Ločnika in razstavišča Expomego v Gorici. Tam bodo štafeto prevzeli člani kajakaškega kluba Šilec ter jo na kajakah ponesli do Sovodenj. Pod avtocestnim mostom v Sovodnjah bodo palico sprejeli kolesarji in z njo odhiteli proti Zdravčinam in Zagraju do Redipulje, od koder bo na motorjih odpravila doberdobskega Krasu do zaselka Vižintini v Dolu in nato še do parkirišča pod Cerjem, kjer bodo motoriste zamenjali konjeniki. Na konjih bo štafeta dosegla Cerje, kjer jo bodo sprejeli kolesarji, ki se bodo z njo spustili do Mirna in nadaljevali pot skozi Gabrje, Sovodnje in Štandraž do Kulturnega doma v Gorici. Zadnja dva kilometra bodo štafeto ponesli tekači in z njo okrog 13.30 ure dosegli cilj na trgu Evrope - Transalpini. Štafeta bo na razne načine opravila 75 kilometrov poti, za kar bo potrebovala približno 5 ur in pol. Na nekaterih točkah bodo potekali tudi krajši kulturni programi s petjem, glasbo in recitacijami. Predvideni so kulturni utrinki pred vojaško kostnico na Oslavju, pri kapelici v Vižintinih, na Cerju in na cilju v Gorici. Izdelane so bile tudi priložnostne majice, na katerih bo v desetih jezikih zapisana beseda »mir«. Podrobneje bomo o urnikih štafete in kulturnih utrinkov poročali v naslednjih dneh.

SPACCIO OCCHIALI VISION®

OPTIČNI CENTRI

www.spacciocchialivision.it

Postanite fan naše strani!

facebook.com/spacciocchialivision

SPACCIO OCCHIALI VISION PODARJA!

OB NAKUPU OČAL
S PROTIREFLEKSNIM
PREMAZOM
PODARIMO
OKVIR ZA DODATNI
PAR OČAL!

(Popoln pravilnik je na voljo v naših prodajnih mestih)

LEČE
ALTADEFINIZIONE

**ODKRIJTE EKSKLUZIVNE PREDNOSTI KARTICE
SPACCIO OCCHIALI VISION
FIDELITY CARD**

NEKATERE PREDNOSTI

5% zneska vašega nakupa naložimo na kartico Fidelity Card
in ga lahko uporabite že ob naslednjem nakupu.

BREZPLAČNE polnitve ob posebnih promocijah.

ZAPROSITE JO
V NAŠIH TRGOVINAH,
KJER NAJDETE TUDI
POPOLN PRAVILNIK

TRGOVINA V GORICI JE POPOLNOMA PRENOVLJENA!

SEDAJ LAHKO ŠE LAŽJE NAJDETE PRAVA OČALA ZA VAS
MED VEČ KOT 7.000 RAZSTAVLJENIMI PARI!

NOVE KOLEKCIJE KOREKCIJSKIH IN SONČNIH OČAL POMLAD POLETJE 2014

PRI NAS NAJDETE PRAVE POPUSTE SKOZI CELO LETO

GORICA

Ulica Trieste 225/1 - Tel. +39 0481 520311
ODPRTO OD PONEDELJKA POPOLDNE DO SOBOTE

POPOLNOMA PRENOVLJEN!

SESLJAN (TS)

Sesljan 27/1 - Tel. +39 040 299516
Drž. Cesta 14 proti Trstu.

ODPRTO OD PONEDELJKA POPOLDNE DO SOBOTE

TAVAGNACCO (UD)

Ulica Nazionale 135 - Tel. +39 0432 660524

V TRGOVSKEM CENTRU ARTENI TAVAGNACCO
Najdete nas v prvem nadstropju (vhod iz športnega oddelka)

400 KVM POVRŠINE Z VEČ KOT 7000 PAROV OČAL NA OGLED!

SPACCIO OCCHIALI VISION JE PRVA VERIGA TOVRSTNIH TOVARNIŠKIH TRGOVIN V ITALIJI

CODOGNÈ (TV) - VISNADELLO (TV) - MESTRE (VE) - PORTOGRUARO (VE) - JESOLO (VE) - VIDEM - TAVAGNACCO (UD) - CODROIPO (UD) - GORICA - FONTANAFREDDA (PN) - SESLJAN (TS)
M. MAGGIORE (VI) - TREVIOLO (BG) - CAPRIOLO (BS) - REZZATO (BS) - CARAVAGGIO (BG) - PESSANO CON BORNAGO (MI) - ERBA (CO) - QUINTO DI TREVISO (TV) - CITTADELLA (PD)